

MARKAÐURINN

Miðvikudagur 19. desember 2018

47. tölublað | 12. árgangur

FYLGIRIT FRÉTTABLAÐSINS UM VIÐSKIPTI OG FJÁRMÁL




ROLEX

OYSTER PERPETUAL
SUBMARINER DATE




MICHELSEN
ÚRSMÍÐIR

Laugavegur 15 - 101 Reykjavík
511 1900 - www.michelsen.is

Hampiðjan hefur keypt fjölda fyrirtækja

Um 87 prósent veltu Hampiðjunnar kom að utan árið 2017. Veltan tvöfaldaðist við kaup á fær-
eyskum keppinaut 2016. Starfsmenn eru um eitt þúsund. Meginþungi fram-
leiðslunnar fluttist til Litháen 2003 sem var vendipunktur í rekstri félagsins. » 8-9



**Framleiðum
flóknustu og
fullkonnustu
kaðla heims.**



»2 Jakob ræðinn forstjóri Korta og hlutafé aukði um milljarð

Fjárfestar leggja Kortapjónustunni til nýtt hlutafé upp á 1.050 milljónir. Samhliða hlutafjárukningunni hefur Jakob Már Ásmundsson, fyrrverandi forstjóri Straums, verið ráðinn nýr forstjóri félagsins.

»4 Lán Gamla Byrs ofmetin um tvo milljarða króna

Útlán í lánaðafni Byrs, sem Íslandsbanki tók yfir 2011, voru ofmetin um tvo milljarða að mati dómkvaddra matsmanna. Gamli Byr segir matsgerðina sýna að 7 milljarða krafa bankans sé verulega uppsprengd.

»14 Svona geta íslensk stjórn- völd lækkað vexti

„Stjórnvöld hafa það nú í hendi sér að láta verkin tala og vinna að nauðsynlegum umbótum á íslenskum fjármálamarkaði.“ Sigurður Hannesson, framkvæmdastjóri Samtaka iðnaðarins, í aðsendri grein.

FRÉTTABLAÐIÐ/ERNIR


OAKLEY



Oakley-hjálmar,
margar gerðir og litir,
verð frá kr. 19.700

Oakley-skiðagleraugu,
margar gerðir,
verð frá kr. 12.900

Tilvalið í jóplapakkan


Ray-Ban



RB3025 kr. 15.900
Litir: 001/51, L0205.

Optical Studio
SMÁRALIND • LEIFSSTÖÐ • KEFLAVÍK

Þorsteinn kaupir út Arion í félagi sem átti í Refresco

Arion banki hefur selt 30 prósentu hlut sinn í eignarhaldsfélaginu EAB 1, sem átti áður um 1,5 prósentu óbeinan eignarhlut í evrópska drykkjarvöruframleiðandanum Refresco Gerber, til erlends félags í eigu Þorsteins M. Jónssonar, fjárfestis og fyrrverandi aðaleigenda Vífilfells. Hann átti fyrir 70 prósentu hlut í EAB 1 í gegnum félagið Lucilin Conceil.

Gengið var frá söluinni í október síðastliðnum en í svari Arion banka við fyrirsögn Markaðarinn kemur fram að eignir EAB 1 við söluina hafi að „mestu leyti verið reidufé enda búið að losa óbeinan eignarhlut félagsins í Refresco“. Ekki liggur fyrir hvert kaupverðið var en í árslok 2017 voru eignir EAB 1 samtals rúmlega þrjú milljarðar króna. Þar munaði mestu um 10,45 prósentu eignarhlut félagsins í Ferskur Holding BV, sem var stærsti einstaki hluthafi Refresco með 14,53 prósentu hlut, og var metinn á þeim tíma á 2.253 milljónir króna.

Í apríl á þessu ári var gengið endanlega frá sölu á Refresco til alþjóðlegra fjárfestingarsjóðanna PAI Partners og British Col-

3.000

milljónir var samtals virði eigna EAB 1 í árslok 2017.

umbia Investment Management og nam heildarkaupverð sjóðanna 1,62 milljörðum evra, jafnvirði um 200 milljarða íslenskra króna á þáverandi gengi. Í kjölfarið stóð til að ganga frá slitum Ferskur Holding en samkvæmt upplýsingum frá Arion banka er þeim slitum ekki enn lokið.

EAB 1 varð til sem hluti af uppgjöri Arion banka við skuldir félaga í eigu Þorsteins. Hluti af því samkomulagi var að bankinn myndi fá hlutdeild í söluandvirði og öðrum greiðslum vegna hlutar Vífilfells í Refresco en Þorsteinn hafði eignast hlut sinn í drykkjarvöruframleiðandanum í gegnum Vífilfell.

Aðrir hluthafar í Ferskur Holding voru sem kunnugt er fjárfestingarfélagið Stoðir, sem átti um 8,9 prósentu hlut í Refresco, og slitabú Kaupþings. Stoðir fengu um 18 milljarða króna í sinn hlut við söluina á Refresco fyrr á árinu. Sá hópur fjárfesta sem fer með töl og hagldir í Stoðum, í gegnum eignarhaldsfélagið S121, samanstendur meðal annars af félögum tengdum Þorsteini, Jóni Sigurðssyni, fyrrverandi forstjóra FL Group og stjórnarmanni í Refresco frá 2009, Einari Erni Ólafssyni, fyrrverandi forstjóra Skeljungs og stjórnarmanni í TM, Magnúsi Ármann, fjárfesti og fyrrverandi stjórnarmanni FL Group, og Örvari Kjærnested, fjárfesti og stjórnarmanni í TM. – hae



Jakob Már Ásmundsson var forstjóri Straums fjárfestingarbanka á árunum 2013 til 2015. FRÉTTABLAÐIÐ/ERNIR

Milljarður í hlutafé og Jakob ráðinn forstjóri

Núverandi hluthafar ásamt nýjum fjárfestum leggja Kortabjónustunni til 1.050 milljónir í hlutafé. Þá hefur Jakob Ásmundsson, fyrrverandi forstjóri Straums og áður stjórnarmaður í Arion banka, verið ráðinn nýr forstjóri fyrirtækisins.

Hlutafé Kortabjónustunnar var auknið um 1.050 milljónir króna en samhliða hlutafjárlaunungunni var Jakob Már Ásmundsson, fyrrverandi forstjóri Straums fjárfestingarbanka, ráðinn forstjóri færsluhirðingarfyrtækisins.

Í samtali við Markaðinn segist Jakob, sem lagði sjálfur til um 80 milljónir króna í hlutafjárlaunungunni, hlakka mikið til að takast á við þetta verkefni.

„Kortabjónustan er sterkt félag með öflugri bakgrunni. Það er mikil gróska í greiðslubjónustu og fjárfæðingum og eru vaxtamöguleikar félagsins miklir. Kortabjónustan hefur allt sem þarf til að sækja fram á þessum markaði og því eru spennandi tímar fram undan,“ segir Jakob.

Samkvæmt upplýsingum frá Kortabjónustunni voru þátttakendur í hlutafjárlaunungunni, sem kom til vegna tapreksturs á yfirstandandi rekstrarári fyrirtækisins, núverandi hluthafar ásamt nýjum fjárfestum. Kvika banki er eftir sem áður stærsti einstaki hluthafi félagsins eftir hlutafjárlaununguna með um 40 prósentu eignarhlut.

Magnús Ingi Einarsson, framkvæmdastjóri fjármála- og rekstrarsviðs Kviku og nýr stjórnarformaður Kortabjónustunnar, segir í samtali við Markaðinn að hlutafjárlaunungin sýni hið sterka bakland sem Kortabjónustan býr að.

„Það er ánægjulegt að núverandi hluthafar félagsins ásamt nýjum fjárfestum sjái tækifærin sem fölgja eru í félaginu og séu reidubúin að stöðja

1.600

milljónir króna nam tap Kortabjónustunnar í fyrra eftir að hafa lent í alvarlegum greiðsluvanda í kjölfar gjaldþrot Monarch flugfélagsins.

við félagið með þessum hætti. Kortabjónustan hefur tekist á við miklar breytingar á undanförunum missendum í kjölfar gjaldþrots Monarch flugfélagsins undir lok árs 2017,“ segir Magnús.

Að sögn Magnúsar er þessum verkefnum nú lokið og félagið stendur á sterkum grunni. „Starfsmenn Kortabjónustunnar hafa unnið frábært starf við oft á tíðum krefjandi aðstæður. Hlutafjárlaunungin mun nýtast vel til að grípa þau fjölmörgu sóknarfæri sem félagið stendur frammi fyrir.“

Jakob, sem var forstjóri Straums fjárfestingarbanka á árunum 2013 til 2015 og lét af störfum sem stjórnarmaður í Arion banka fyrr á árinu, tekur við forstjórastarfinu af Björgvini Skúla Sigurðssyni. Hann lét af störfum hjá Kortabjónustunni í síðasta mánuði eftir að hafa verið ráðinn til félagsins í ársbyrjun.

Sem kunnugt er keypti Kvika banki og hópur einkafjárfesta Kortabjónustuna á eina krónu í fyrra og lögðu félaginu um leið til nærri 1.500 milljónir í nýtt hlutafé. Kortafyrirtækið stóð frammi fyrir alvarlegum lausafjarvanda í kjölfar greiðslustöðvunar Monarch Airlines en fyrirtækið var á meðal átta fyrirtækja sem sáu um

færsluhirðingu fyrir flugfélagið.

Rekstrartekjur Kortabjónustunnar, sem fékk leyfi frá Fjármálaeftirlitinu sem greiðslustofnun á árinu 2012, námu ríflega 4,5 milljörðum á síðasta ári og nær tvöfölduðust frá fyrra ári þegar þær voru tæpir 2,5 milljarðar. Tap félagsins nam hins vegar um 1,6 milljörðum króna. Heildareignir samstæðunnar námu 1.520 milljónum í árslok og eigið fé félagsins var rúmlega 400 milljónir.

Áður en ráðist var í hlutafjárlaunungu Kortabjónustunnar voru stærstu hluthafar félagsins, fyrir utan Kviku banka, fjárfestingarfélagið Óska-bein með tíu prósentu hlut. Félagið, sem er stór hluthafi í VÍS, er meðal annars í eigu Sigurðar Gísla Björnssonar, eiganda Sæmarks sjávarafurða, Gests Breiðfjörð Gestssonar, eiganda Sparnaðar, og Andra Gunnarssonar, lögmanns og fjárfestis. Þá áttu hjónin Svanhildur Nanna Vigfúsdóttir og Guðmundur Örn Þórðarson, sem eru stórir fjárfestar í Kviku og VÍS, um 6,7 prósentu hlut í Kortabjónustunni í gegnum félagið K2B fjárfestingar.

Aðrir helstu hluthafar fyrirtækisins eru félagi í eigu Sigurðar Bollasonar fjárfestis, sem fór með tæplega sex prósentu hlut fyrir hlutafjárlaununguna, og bræðurnir Lýður og Ágúst Guðmundssynir, í gegnum eignarhaldsfélagið Frigus, áttu líðlega fimm prósentu hlut. Þá var Sigurður Valtýsson, fyrrverandi forstjóri Exista og viðskiptafélagi Bakkavararbræðra, með fimm prósent í gegnum félagið Svall ehf. og fjárfestingarfélagið Varða Capital, sem er í meirihlutaeigu Jónasar Hagans Guðmundssonar og Gríms Gardarssonar, átti sömuleiðis fimm prósentu hlut. hordur@frettabladid.is

MARKAÐURINN

ÚTGÁFUFÉLAG 365 miðlar ehf., Kalkofnsvegi 2, 101 Reykjavík, sími 550 5000

Netfang ritstjorn@markadurinn.is | Sími 550 5000

Ritstjóri Hördur Egisson hordur@frettabladid.is

Ábyrgðarmaður Kristín Þorsteinsdóttir

Netfang auglýsingagæðlar auglysingar@frettabladid.is Veffang frettabladid.is

UBIQUITI NETWORKS

Alhliða netdreifibúnaður

Netvaxar

Lagnaskápar

WiFi sendiskurur

-tengjum þig við framtíðina

práblaus aðgangspunktur

AIR CUBE práblaus net aðgangspunktur

Netsnúrur

ÖREIND

Audbrekku 3, 200 Kópavogur - www.oreind.is / s, 5641860

yfir 30 ára reynsla

Minnkar við sig í Regin og Reitum

Sjóðir á vegum bandaríska sjóðastýringarfyrirtækisins Eaton Vance Management, eins umsvifamesta erlenda fjárfestisins hér á landi, hafa á síðustu vikum minnkað talsvert við sig í nokkrum skráðum félögum.

Þannig hafa sjóðirnir Global Macro Absolute Return Advantage og Global Macro Portfolio – sem hafa látið hvað mest til sín taka á íslenskum hlutabréfamarkaði – nýverið selt um eins prósentu eignarhlut í Reitum. Sjóðirnir tveir áttu samanlagt 6,2 prósentu hlut í fasteignafélaginu

» 67 milljarðar króna var fjárfesting Eaton Vance í skuldabréfum, lánum og hlutafé hér á landi í lok júlí.

um miðjan síðasta mánuð en fara nú með 5,2 prósentu hlut í félaginu, samkvæmt nýjusta lista yfir stærstu hluthafa Reita.

Sjóðir í stýringu Eaton Vance hafa jafnframt minnkað talsvert við sig í Reitum sem sýnir sig meðal annars í því að hlutur sjóðsins Global Macro Absolute Return Advantage hefur

minnkað úr 3,7 prósentum frá því í haust í tæplega 2,6 prósent nú. Þá er Global Macro Portfolio ekki lengur í hópi tuttugu stærstu hluthafa fasteignafélagsins en sjóðurinn fór með 1,8 prósentu hlut í félaginu í haust.

Sjóðirnir tveir hafa auk þess minnkað við sig í TM og fara nú með samanlagt ríflega þrjú prósentu hlut í tryggingafélaginu borið saman við 4,5 prósentu hlut síðasta sumar.

Einnig hefur hlutur sjóðanna í Festi minnkað um 1,2 prósent frá því í byrjun nóvember. Sjóðirnir fara nú með 3,3 prósentu hlut í félaginu. – kj

ALVEG NÝR FORD FOCUS



MARKAR NÝJA TÍMA!

Nýr Ford Focus markar nýja tíma hvað varðar tækni, þægindi, innra rými og akstursupplifun í sínum flokki fólksbíla. Hann hefur fengið frábæra dóma um allan heim.

**Ford tekur þig lengra,
komdu, upplifðu og reynsluaktu nýjum Ford Focus**

Staðalbúnaður er sérlega ríkulegur:

Mikill öryggisbúnaður: Ökumannsvaki (Drivers Alert), Árekstravari (Active City Stop), Veglínuskynjari (Lane Keeping Alert). Ford SYNC raddstýrt samskiptakerfi með Bluetooth og neyðarhringingu (112), My Key búnaður (forritanlegur lykill með takmörk á hámarks hraða, hljóðstyrk hljómtækja ofl.), Apple CarPlay og Android Auto, Stillanlegir akstursmátar (Normal/Eco/Sport) o. m. fl.

VERÐ FRÁ AÐEINS: 3.190.000 KR.

Einnig fáanlegur sjálfskiptur og station



**Ford tekur þig lengra
Komdu, reynsluaktu og upplifðu nýjan Ford Focus**



Örugur staður til að vera á

Brimborg Reykjavík
Bíldshöfða 6
Sími 515 7000

Brimborg Akureyri
Tryggvabraut 5
Sími 515 7050

Nýir og notaðir bílar:
Söludeildir eru opnar alla virka daga kl. 9-17
og laugardaga kl. 12-16

ford.is

Útlán Byrs ofmetin um tvo milljarða

Útlán í lánasafni Byrs, sem Íslandsbanki tók yfir haustið 2011, voru ofmetin um ríflega tvo milljarða króna að mati dómkvaddra matsmanna. Gamli Byr segir matsgerðina sýna að krafa Íslandsbanka upp á sjö milljarða króna sé verulega uppsprengd. Bankinn hefur óskað eftir frekari rökstuðningi frá matsmönnum.

Hörður Ægisson
hordur@frettabladid.is
Kristinn Ingi Jónsson
kristinningi@frettabla



Dómkvaddir matsmenn hafa komist að þeirri niðurstöðu að hátt í 1.500 lán í lánasafni Byrs, sem Íslandsbanki tók yfir haustið 2011 og matsmönnum var falið að verðmeta, hafi verið ofmetin um ríflega 2,2 milljarða króna í bókum Byrs um mitt ár 2011. Til samanburðar hefur Íslandsbanki gert kröfu á hendur Gamla Byr sem hljóðar upp á rúma 7 milljarða króna.

Í bréfi sem stjórn Gamla Byrs sendi kröfuhöfum í síðasta mánuði og Markaðurinn hefur undir höndum segir hún að niðurstaða matsmannanna, sem lá fyrir 9. nóvember, sé skýrt merki um að krafa Íslandsbanka sé „verulega uppsprengd“.

Er það auk þess mat Gamla Byrs að umrætt tveggja milljarða króna ofmat á verðmetni lánasafnsins hafi verið innan viðunandi skekkjumerka, ekki síst þegar haft sé í huga hvenær og við hvaða kringumstæður lánin hafi verið keypt. Í ljósi þess að Íslandsbanki hafi keypt eignir af slítabúi Gamla Byrs og ríkissjóði sem hafi verið metnar á 140 milljarða króna sé krafa upp á tvo milljarða króna „óveruleg“.

Engu að síður segist Gamli Byr telja að skýrsla matsmannanna sé háð ýmsum annmörkum. Lýsir félagið sig ósamalla þeirri meginniðurstöðu matsgerðarinnar að lán Byrs hafi verið ofmetin um meira en tvo milljarða króna.

Íslandsbanki segir í svari við fyrirspurn Markaðarins að matsgerðin staðfesti í meginráttum að ársreikningar og uppgjör Byrs hafi ekki verið í samræmi við alþjóðlega reiknings-skilastaðla og afskriftarreglur.

Umræddir matsmenn, endurskoðendurnir Lúðvík Karl Tomasson og María Sólbergadóttir, skilðu matsgerð sinni í síðasta mánuði eftir fjögurra og hálfis árs vinnu. Þeim var falið að meta virði 1.474 lána í lánasafni



Birna Einarsdóttir, bankastjóri Íslandsbanka. Bankinn hefur lagt fram kröfu á hendur Gamla Byr upp á 6,7 milljarða króna auk vaxta og 1 milljarð gegn ríkinu auk vaxta. Eins og greint hefur verið frá í Markaðinum hafa tilraunir Gamla Byrs til þess að ná sáttum við bankann ekki borið árangur. FRETATABLADID/ERNIR

Krefjast frekari svara frá matsmönnum

Íslandsbanki segir í svari við fyrirspurn Markaðarins að í matsgerðinni hafi afskriftarþörfin við kaupin á Byr verið metin lægri en útreikningar bankans og KPMG hafi leitt í ljós. Af þeim sökum hafi bankinn óskað eftir frekari rökstuðningi frá matsmönnum.

„Ákvörðun um hvort óskað verður eftir yfirmati ræðst að nokkru af rökstuðningi frá undir-

matsmönnum, þegar hann berst,“ segir í svarinu.

Gestur Jónsson, lögmaður Gamla Byrs, segist í samtali við Markaðinn hafa mótmælt umræddri kröfu bankans. „Þetta eru fjölmargar nýjar spurningar sem ekki er hægt að krefjast skriflega svara um þegar matsmenn eru búnir að skila skriflegri matsgerð,“ segir hann.

Byrs sem fylgdu með í kaupunum þegar Íslandsbanki keypti Byr á 6,6 milljarða króna haustið 2011 en bankinn telur að ofmat á verðmetni lánasafnsins hafi valdið sér fjárfjóni. Samhlíða matsbeiðninni lagði bankinn fram kröfu á hendur Gamla Byr upp á 6,7 milljarða króna auk vaxta og 1 milljarð gegn ríkinu auk vaxta.

Niðurstaða matsmannanna er sú að umrædd lán hafi verið ofmetin um ríflega 2 milljarða króna í bókum Byrs í lok árs 2010 og 2,2 milljarða króna í bókum félagsins um mitt ár 2011. Þá töldu matsmennirnir að ársreikningar Byrs hefðu ekki verið í samræmi við alþjóðlega reiknings-skilastaðla IFRS og átti það sama við um útreikninga Íslandsbanka og KPMG að baki kröfu bankans.

Segir matið háð annmörkum

Í áðurnefndu bréfi Gamla Byrs, sem lauk nauðasamningum í janúar árið

2016, segist félagið búast við því að Íslandsbanki lækki kröfu sína í samræmi við niðurstöðu matsmannanna. Það geti ekki verið neinn grundvöllur fyrir hærri kröfu. Samt sem áður geri félagið margs konar fyrirvara við efnislegar niðurstöður matsmannanna.

Gamli Byr bendir til að mynda á að stór hluti þeirra upplýsinga og skjala sem vísad er til í matsgerðinni til stuðnings þeirri niðurstöðu að lán Byrs hafi verið ofmetin hafi verið kynntur öllum hugsanlegum kaupendum, þar á meðal Íslandsbanka, í söluferli Byrs á sínum tíma. Íslandsbanka hafi því átt að vera kunnugt um upplýsingarnar enda hafi bankinn gert ítarlega áreiðanleikakönnun á eignum Byrs.

Til viðbótar telur Gamli Byr að forsendurnar að baki niðurstöðu matsgerðarinnar hafi byggst á afar ströngum túlkunum á reiknings-

7,7

milljarða króna er krafa Íslandsbanka á hendur Gamla Byr og ríkissjóði.

skjóta styrkari stöðum undir kröfu Gamla Byrs um að málinu verði vísað frá dómi.

Verði málinu hins vegar ekki vísað frá er það mat lögfræðinga Gamla Byrs að matsgerðin ætti að styðja við málsvarnir félagsins.

Íhuga að selja kröfur sínar

Eins og fjallað hefur verið um í Markaðinum hafa tilraunir Gamla Byrs til þess að ná sáttum við Íslandsbanka ekki borið árangur. Bankinn hafnaði til að mynda sáttatillögu Gamla Byrs síðasta haust en félagið taldi gagn-tilboð bankans, sem var það sama og hann lagði fram í byrjun ársins, óviðunandi.

Samkvæmt heimildum Markaðarins var tilboð Gamla Byrs litillaga hærra en gert var ráð fyrir í óformlegum viðræðum deilenda fyrir um ári. Var þá áætlað að ríkið myndi fá um þrjá milljarða króna í sinn hlut. Slik greiðsla hefði þá verið þriðja, í formi tveggja milljarða króna stöðugleikaframlags, um 750 milljóna króna lausnargjalds til Íslandsbanka og útgreiðslu til bankans sem kröfuhafi á slítabúinu, en bankinn á um átta prósent krafna í Gamla Byr.

Kröfuhafar Byrs, að stærstum hluta þýskir bankar og sparissjóðir sem eru upprunalegir lánveitendur sparissjóðsins, eru orðin langþreyttir á deilunni og vinnubrögðum Íslandsbanka, að sögn þeirra sem þekka vel til mála, og eru sumir þeirra sagðir íhuga að selja kröfur sínar.

Færsluhirðir WOW air heldur meiru eftir af fjárhæð fargjalda

Færsluhirðir WOW air heldur nú eftir umtalsvert stærri hluta en áður af fargjöldum sem farþegar flugfélagsins greiða þangað til flugferð hefur verið farin. Þetta kemur fram í bréfi sem félagið skrifaði skuldabréfaeigendum sínum síðasta föstudag.

Aukin varfærni færsluhirðisins er í bréfinu nefnd sem dæmi um þá vaxandi íhaldsemi sem hefur gætt á meðal kröfuhafa WOW air undanfarna mánuði. Afleiðingin sé sú að þau kjör sem flugfélaginu bjóðist hafi farið versnandi.

Fram kom í fréttum Stóðvar 2 í sumar að færsluhirðar skilgreindu áhættu gagnvart íslensku flug-

félögum með afar mismunandi hætti. Í tilfalli Ícelandair skilaði fjárhæð fargjalda sér yfirleitt strax inn á reikninga félagsins en í tilfalli WOW air héldu færsluhirðarnir eftir 80 til 90 prósentum af fjárhæðinni þar til flugferð hefði verið farin.

Í bréfi WOW air til skuldabréfaeigendanna, þar sem greint er frá fyrirhugaðri fjárfestingu Indigo Partners í félaginu fyrir allt að 75 milljónir dala, um 9,2 milljarða króna, er tekið fram að fjárfestingin sé háð því að eigendur skuldabréfanna samþykki ákveðnar breytingar á skilmálum bréfanna.

Ein breytingin felst í því að

9,2

milljarðar króna er fyrirhuguð fjárfesting Indigo Partners, að hámarki, í WOW air.

heimila flugfélaginu að greiða hluthöfum sínum – sem verða þeir Skúli Mogensen, forstjóri og núverandi eigandi, og Indigo ef kaup síðar-nefnda félagsins ganga



Skúli Mogensen, forstjóri og eigandi WOW air.

eftir – sérstaka þóknun (e. management fee) upp á allt að 1,5 milljónir dala, jafnvirði um 184 milljóna króna, á ári.

Til viðbótar munu skuldabréfaeigendurnir kjósa um lengingu á lánstímanum úr þremur árum í fimm ár og niðurfellingu kauprettar þeirra að hlutafé í flugfélaginu, svo dæmi séu nefnd. Átkvæðagreiðslunni lýkur 17. janúar.

Eins og fram kemur í bréfi WOW air áformar Indigo Partners að kaupa „einhver“ hlutabréf í flugfélaginu sem og gefa út breytanleg skuldabréf til þess að styðja við uppbyggingu félagsins til framtíðar. – kj

VISSIR ÞÚ

AÐ

EIMUR

ER SAMSTARFSVERKEFNI ORKUFYRIRTÆKJA
OG SVEITARFÉLAGA UM BÆTTA NÝTINGU
NÁTTÚRUAUÐLINDA Á NORÐAUSTURLANDI?



MINNA Á MIKILVÆGI
AUÐLINDANNA



STYRKJA ORKUNÝSKÖPUN OG
FJÖLNÝTINGU



AUKA SJÁLFBÆRNI MEÐ
ÞVERFAGLEGRI SAMVINNU



MARKAÐSETJA NORÐAUSTURLAND SEM
UMHVERFISVÆNT JARÐHITASVÆÐI



STYÐA VIÐ RANNSÓKNIR OG
ÞEKINGARSKÖPUN



GREINA OG KORTLEGGJA TÆKIFÆRI



www.eimur.is



facebook.com/eimurNA



instagram.com/eimur_iceland

EIMUR

Velta vefverslunar Advania tvöfaldaðist

Framlegðin af verslun Advania á Íslandi tvöfaldaðist þegar hún var færð inn í stafræna heima og versluninni í Guðrúnartúni var lokað. Starfsmenn fyrirtækisins töldu að netverslun ætti mikið inni hérlandis og gerbreyttu vinnulagi við rekstur vefverslunarinnar.

Helgi Vífill
Júliússon
helgivifill@frettabladid.is



Velta vefverslunar Advania á Íslandi hefur aukist um 82 prósent frá því að verslun fyrirtækisins í Guðrúnartúni var lokað fyrir rúmi ári. Að sama skapi hefur framlegð af sölu tvöfaldað.

Þetta segir Ægir Már Þórisson, forstjóri Advania á Íslandi, í samtali við Markaðinn. Hann segir að hann líti ekki svo á að versluninni hafi verið lokað heldur að hún hafi verið færð inn í stafræna heima.

Ægir Már segir að ákvörðunin hafi verið tekin í ljósi þess að Advania staðsetti sig á markaði með þeim hætti að fyrirtækið sinni fyrst og fremst öðrum fyrirtækjum og stofnunum. Margir viðskiptavinir heimsæki fyrirtækið og því hafi verið auðvelt að stilla upp vörum til sýnis í þeirri von að af kaupum yrði. „Verslunin fékk því ekki þá athygli sem þarf til að skara fram úr.“

Við upphaf árs hafi margir haft efasemdir, segir hann, um rekstur vefverslana hérlandis. Vegalengdir séu stuttar. Íslendingar fari því frekar út í verslanir.

Töldu netverslun eiga mikið inni

Hann segir að starfsmenn fyrirtækisins hafi talið að netverslun ætti mikið inni. Landsmenn nýti vefverslun í minni mæli en margar aðrar þjóðir. „Þangað er margt að sækja. Íslendingar eru ekki frábrugðnir öðrum í heiminum. Við kjósum þægindi og öryggi umfram annað,“ segir hann.

Fram kom í Markaðnum fyrir viku að á undanförunum tólf mánuðum hafi 55 prósent Íslendinga verslað á netinu, samkvæmt könnun Zenter rannsóknna. Til samanburðar versluðu þeir af hverjum fjórum Norðmönnum á netinu á síðasta ári.

Spurður hvort þetta hafi verið erfið ákvörðun innanhúss segir hann svo ekki vera. „Í rauninni var þetta ekki erfið ákvörðun. Rökkin hnigu öll í sömu átt.“

„Hugmyndin var að reka vefverslun sem við myndum sinna af krafti,“ segir Ægir Már. „Mistökinn sem stundum eru gerð, er að vefversluninni er ekki sinnt eftir að hún



Ægir Már Þórisson, forstjóri Advania á Íslandi, segir að í raun hafi ekki verið erfið ákvörðun að loka versluninni og einbeita sér að netinu. FRÉTTABLAÐIÐ/ANTON

Íslendingar eru ekki frábrugðnir öðrum í heiminum. Við kjósum þægindi og öryggi umfram annað.

er komin í loftið. Þótt verslunin sé veflæg þarf að hafa verslunarstjóra og sinna öllum hefðbundnum verslunarstörfum öðrum en að afgreiða yfir búðarborð,“ segir Ægir Már.

Advania lagði í mikla undirbúningsvinnu áður en vefversluninni var hleypt af stokkunum. „Við nutum góðs að því að veita sjálf

ráðgjöf og þjónustu á þessu sviði og vorum því vel í stakk búin til að innleiða bestu lausnirnar,“ segir hann.

Keppa við Amazon

Hann bendir á að nú keppi fyrirtækið við Amazon og önnur erlend fyrirtæki. Í þeirri samkeppni skipti neytendavernd máli. „Fólk vill hafa ábyrgðarskilmála á hreinu gagnvart einhverjum sem auðvelt er að ná í. Annað sem skiptir máli er hve fljótt varan kemur til landsins. Við erum frekar óþolinmóð þjóð og viljum helst fá vöruna samstundis.“

Íslensk vefverslun keppir á þeim grunni. Auk þess er sendingarkostnaður hingað tiltölulega hár. Þótt varan sé ódýrari á erlendri vefsíðu þarf að gera ráð fyrir sendingarkostnaði en það er ókeppis

hjá okkur. En til þess að keppa við Amazon þarf vefverslunin að vera góð og standast samanburð. Það er nefnilega himinn og haf á milli góðrar og lélegrar vefverslunar. Góð vefverslun leiðir viðskiptavini í gegnum ferlið og gefur kost á að bera saman vörur. Þetta verður að vera einfalt.“

Gerbreyttu vinnulagi

Til að Advania á Íslandi gæti náð tédum árangri í vefversluninni varð að gerbreyta vinnulagi. „Við þurftum að hugsa þjónustu í kringum vefverslunina upp á nýtt, hafa sendingartíma varanna mjög skamman, ekkert sendingargjald og sjá til þess að allir viðskiptavinir gætu fengið þjónustu í vefspjalli um leið og þeir óskuðu eftir henni. Það

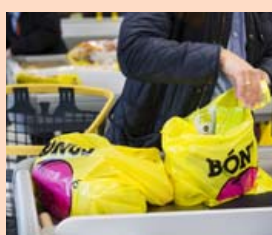
þurfti að sjá til þess að vörulýsingar væru í lagi og að viðskiptavinurinn gæti borið saman eiginleika og verð á vörum með einföldum hætti. Allt sölu- og markaðsstarf varð starfrænt, mælanlegt og rekjanlegt.“

Á móti kom að við jukum ráðgjöf til fyrirtækja og settum hluta af söluteyminu í að kynna vefverslunina fyrir viðskiptavinum okkar. Fyrirtækin sem versla við Advania geta nú skráð sig inn á sínar síður í vefversluninni, skoðað gamlar pantanir og viðskiptasögu, og gert ný kaup sem byggja á henni. Með þessari ákvörðun gátum við margfaldað vöruúrval okkar. Nú eru um tvö þúsund vörutegundir í vefverslun okkar sem aldrei hefðu rúmast í verslunarrýminu okkar,“ segir Ægir Már.

Samkaup hafa kært kaup Haga á Olis til áfrýjunarnefndar

Samkaup hafa kært til áfrýjunarnefndar samkeppnismála þá ákvörðun Samkeppnisefirlitsins að heimila kaup Haga á Olis. Krefst matvörukeðjan aðallega að ákvörðunin verði felld úr gildi og kaupin ógilt en til vara að áfrýjunarnefnd samkeppnismála ákveði að binda kaupin frekari skilyrðum og takmörkunum, einkum er varðar möguleika sameinaðs félags til þess að vaxa á sviði dagvörumarkaðar.

Samkeppnisefirlitið samþykkti sem kunnugt er samruna Haga, Olis og fasteignafélagsins DGV í lok síðasta mánaðar gegn ákveðnum skilyrðum, meðal annars um sölu eigna. Hagar fóru fram á að kærna Samkaupa yrði vísað frá áfrýjunarnefnd samkeppnismála þar sem félagið hefði ekki kærnað áild í málinu en nefndin hafnaði kröfunni í gær. Mun nefndin því taka kærna Samkaupa til efnislegrar meðferðar. Fram kom í tilkynningu sem Hagar birtu í Kauphöllinni í gær að ekki lægi fyrir hve langan tíma afgreiðsla málsins mun taka hjá nefndinni.



Kaup Haga á Olis voru heimiluð í síðasta mánuði. FRÉTTABLAÐIÐ/EYÞÓR

Er það mat áfrýjunarnefndarinnar að umrædd kaup geti haft áhrif á stöðu Samkaupa og snert félagið með þeim hætti sem aðgreinir stöðu þess frá öðrum. Bendir nefndin í því sambandi á að við meðferð málsins hafi Samkeppnisefirlitið ítrekað leitað eftir umsögunum og sjónarmiðum Samkaupa til kaupanna. Telja verði því að Samkaup geti haft mikilvæga og sérstaka hagsmuni af kaupunum og eigi því með réttu á öld í málinu. – kj

Fá að kaupa áskriftarréttindi í Kviku

Fyrirhugað er að bjóða starfsmönnum GAMMA Capital Management að kaupa áskriftarréttindi að hlutum í Kviku banka í kjölfar yfirtöku fjárfestingarbankans á verðbrefafyrirtækinu. Er af þeim sökum stefnt að því að auka heimild bankans til þess að gefa út slík réttindi á næsta aðalfundi. Starfsmönnum Kviku hefur hingað til staðið til boða að kaupa sams konar áskriftarréttindi í bankanum.

Þetta er á meðal þess sem fram kemur í kynningu Kviku banka vegna kaupanna á GAMMA sem fjallað var um á hluthafafundi bankans síðdegis í gær.

Í kynningunni kemur jafnframt fram að Kvika hyggist halda eftir hluta kaupverðsins, nánar tiltekið 200 milljóna króna greiðslu árangurstengdra þóknana, til þess að verja sig fyrir mögulegu tjóni vegna sekta, dómsmála eða annarra krafna sem rekja megi til atvika sem eigi sér stað fyrir kaupin.

Eins og fram hefur komið er kaupverðið á GAMMA ríflega 2,4 milljarðar króna miðað við bók-

2,4

milljarðar króna er kaupverð Kviku á GAMMA miðað við stöðu árangurstengdra þóknana hjá GAMMA í lok júní.



Ármann Þorvaldsson, forstjóri Kviku banka.

ljóst að mikil tækifæri séu fólgin í því að samþætta ýmsa hluta starfsemi félagsins við starfsemi Kviku en í því sambandi er meðal annars nefnd sameining á sjóðum sem eru sambærilegir hjá GAMMA og Júpiter, dótturfélagi Kviku, og útivistun á ýmissi stoðþjónustu til Kviku.

Gert er ráð fyrir að áhrif kaupanna á GAMMA á afkomu Kviku fyrir skatta verði um 300 til 400 milljónir króna á ársgrundvelli.

Eins og fram kom í tilkynningu Kviku til Kauphallarinnar í gær hefur stjórn bankans ákveðið að stefna að skráningu hlutabréfa bankans á aðalmarkað Kauphallarinnar fyrir lok fyrsta fjórðungs næsta árs. Ekki er gert ráð fyrir að hlutafjarntöð verði haldið samhliða skráningunni. – kj

PEUGEOT 3008

MARGVERÐLAUNAÐUR

GÆÐIN HEILLA ÞIG STRAX!



ALÞJÓÐLEG
VERÐLAUN



PEUGEOT

VERÐ FRÁ 4.240.000 KR.

Bandalag íslenskra bílaáðamanna valdi Peugeot 3008 sem Bíl ársins 2018 á Íslandi úr hópi 30 bíla. Þetta er mikil viðurkenning á gæðum Peugeot sem hafa heillað heimsbyggðina, hann hefur unnið til 38 alþjóðlegra verðlauna. PureTech bensínvél bílsins hlaut þann heiður að vera valin Vél ársins fjórða árið í röð!

KOMDU OG KEYRÐU TÍMAMÓTABÍLINN PEUGEOT 3008!



Öruggur staður til að vera á

Brimborg Reykjavík
Bildshöfða 8
Sími 515 7040

Brimborg Akureyri
Tryggvabraut 5
Sími 515 7050

Njír og notaðir bílar:
Söludeildir eru opnar virka daga kl. 9-17

Peugeotisland.is

Hampiðjan teygir anga sína til 14 landa

Um 87 prósent veltu Hampiðjunnar voru erlendis árið 2017. Hampiðjan keypti færeyskan keppinaut árið 2016 og veltan tvöfaldaðist. Seldi 9,6 prósent hlut í HB Granda til að fjármagna kaupin. Eiginfjárhlu-fallið um 50 prósent. Starfsmenn eru um eitt þúsund. Meginþungi framleiðslunnar var fluttur árið 2003 til Lit-háen og var það vendi-punktur í rekstrinum.

Helgi Vífill
Júlíusson
helgivi@frettabladid.is



Nær öll velta Hampiðjunnar, sem metin er á 16,5 milljarða króna í Kauphöll, kemur að utan. Þannig hefur því verið háttáð lengi. „Um 87 prósent veltu fyrirtækisins á árinu 2017 má rekja til sölu erlendis. Hlutfallið hefur verið hátt í áratugi. Jafnvel á árunum þegar ég hóf hér störf, sem var 1985, var miðið flutt út til Danmerkur, Færeyja og Kanada og hlutfallið var um 20 prósent.“ segir Hjörtur Erlendsson, forstjóri Hampiðjunnar.

„Eftir að við keyptum færeyska fyrirtækið Vónin árið 2016 varð Noregur það land sem skapaði okkur mestar tekjur, því næst Færeyjar, svo Island og í fjórða sætinu er Grænland. Island er hins vegar kjarninn í starfsemiinni. Hér eru okkar höfuðstöðvar og miðið af okkar nýsköpun er tilkomin vegna samstarfs við íslenskar útgerðir og skipstjóra. Hér verða hugmyndir að vörum til sem við síðan þróum og kynnum fyrir öðrum. Island er eina landið núorðið þar sem veiðarfæra-gerð er sérstök iðnmenntun og það hefur tryggt hátt menntunarsstig í greininni og forskot á heimsvísu.“ segir hann.

Við kaupin á Vónin fyrir 333 milljónir danskra króna, sem jafngildir 6,2 milljörðum króna miðað við gengi gjaldmiðla um þessar mundir, tvöfaldaðist velta Hampiðjunnar. Hún var um 127 milljónir evra í fyrra, tæplega 18 milljarðar króna.

Byrjum á byrjuninni. Segðu mér aðeins frá sögu fyrirtækisins.

„Hampiðjan verður 85 ára á næsta ári. Upphafið má rekja til skorts á veiðarfærum á árunum milli stríða. Þrettán skipstjórar og vélstjórar tóku sig saman og stofnuðu fyrirtæki sem framleiddi garn sem hnýta mátti úr net. Fjórðing var í vélum til að kemma og spinna þræðina úr hampi, manillu og sisal en öll þessi efni voru keypt erlendis. Síðan var garnið hnýtt í net bæði í Hampiðjunni og á heimilum og býlum hér á suðvesturhorninu. Upp úr 1965 koma gerviefni til sögunnar og tækin sem fyrirtækið hafði þá yfir að ráða nýttust ekki til að verka þau. Eigendurnir stöðu því frammi fyrir þeirri stóru ákvörðun hvort það ætti að leggja fyrirtækið niður eða fjárfesta í nýjum tækjum. Fjárfestingin varð blessunarlega ofan á. En það kallaði á að það þurfti að hanna allar vörur upp á nýtt úr nýju gerviefnum og á þeim tíma hófst hin mikla vörubrúnn sem hefur fylgt okkur í Hampiðjunni allar götur síðan.

Fram að 1995 var Hampiðjan að mestu efnisframleiðandi. Flest netaverkstæði á Íslandi á þeim



Hjörtur Erlendsson, forstjóri Hampiðjunnar, segir að Noregur skapi fyrirtækinu mestar tekjur, því næst Færeyjar og svo Island. FRÉTTABLAÐIÐ/ERNIR EYJÓLFSSON

Við erum eflaust stærsti togveiðarfæraframleiðandi í heiminum. Okkar sérstaða er að við ráðum öllu framleiðsluferlinu allt frá því að kaupa inn plastkorn til að búa til þræði og þar til að við skilum frá okkur tæknilega fullkomnu trollum sem völ er á í heiminum.

tíma voru lítil og höfðu ekki burði til að þróa veiðarfæri. Hampiðjan hannaði veiðarfæri í samstarfi við þau og útgerðarfyrirtækin og efnið sem var notað kom þá einnig frá Hampiðjunni. Um miðjan tíunda áratuginn vaknaði áhugi á að reka eigin netaverkstæði og var brugðið á það ráð að stofna og kaupa verkstæði erlendis til að fara ekki í samkeppni við viðskiptavinum okkar á Íslandi.

Hampiðjan hóf starfsemi í Namibíu í Afríku, á Nýja-Sjálandi og síðar í Seattle í Bandaríkjunum.

Nú rekur við 26 fyrirtæki um allan heim, störfum í 14 löndum í fimm heimsálfum og við spönnum frá vestasta odda Alaska til Nýja-Sjálands í austri. Um aldamótin lögðum við enn meira kapp á að vera með starfsemi erlendis. Við keyptum tvö fyrirtæki á Írlandi og sameinuðum þau undir nafninu Swan Net Gundry og svo skömmu síðar keyptum við meirihlutann í stærsta netaverkstæði Danmerkur, Cosmos Trawl.

Frá því að ég tók við sem forstjóri árið 2014 höfum við keypt Swan Net

í Seattle, komið á fót starfsemi í Ástralíu og keypt einn stærsta keppinaut okkar á Norður-Atlantshafi, Vónin í Færeyjum. Í fyrra eignuðumst við síðan meirihluta í íslenska fyrirtækinu Voot Beitu og í byrjun þessa árs keyptum við North Atlantic Marine Supplies & Services sem rekur þrjú netaverkstæði á Nýfundnalandi og Nova Scotia og um mitt þetta ár spænska netaverkstæðið Tor-Net SA í Las Palmas á Kanaríeyjum. Einnig eignuðumst við dótturfyrirtækið Fjarðanet hér á Íslandi að fullu nú í haust.

Vónin er ólík Hampiðjunni að því leyti að fyrirtækið er ekki með eigin framleiðslu á efnum og er staðsett á landsvæðum þar sem Hampiðjan var ekki með starfsemi. Vónin rekur fjögur netaverkstæði á Grænlandi, er á fjórum stöðum í Noregi og með þrjú netaverkstæði í Færeyjum. Landfræðilega féllu fyrirtækin því vel saman og nú nýtir Vónin veioðaræfni sem Hampiðjan framleiðir í sífellt meiri mæli og sú samlegð eykst með hverju árinu.

Sinna þeim sem eru framarlega í tækni

Hvernig völduð þið löndin sem Hampiðjan starfaði í áður en Vónin var keypt?

„Við þökkjum vel markaðssvæðin. Við völdum lönd þar sem fiskveiðar henta okkar vörum. Við sinnum þeim sem eru framarlega í tækni og reka stærri og fullkomnari skip. Við beinum sjónum okkar að mörkuðum þar sem stundaðar eru veiðar með fullkomnu veiðarferlum. Til að vaxa höfum við þrjú möguleika, að auka markaðshlutdeild á núverandi mörkuðum, stofna eigin fyrirtæki og það sem reynt hefur vel, að kaupa fyrirtæki í rekstri og sem eru með góða markaðshlutdeild. Hampiðjan getur oft bætt vöruúrval þeirra netaverkstæða sem eru keypt enda eru þau oft og tíðum litil.“

Hjörtur segir að ýmis tækifæri fylgi fyrirtækjunum sem Hampiðjan hefur keypt. Voot Beita einbeiti sér að beitu fyrir línuveiðar og fái þaðan meginhluta tekanna, en reki einnig Fram-Wear, sem þróar og framleiðir vinnuföt fyrir sjómenn. „Við erum með fjölda staðsetninga víða um heim þar sem hægt er að selja vörurnar og það er rétt að byrja. Fyrstu skrefin í þá átt hafa verið tekin og má sem dæmi nefna að vörurnar eru nú seldar í 22 verslunum á Nýfundnalandi og Nova Scotia í Kanada.“

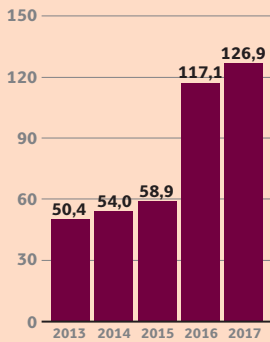
Seldi í HB Granda til að kaupa Vónin

Hvernig voru kaupin á Vónin fjármögnuð?

„Kaupin voru fjármögnuð að stórum hluta með sölu á 9,6 prósentila hlut í HB Granda. Það skipti máli fyrir Hampiðjuna að þurfa ekki að skuldsætja fyrirtækið mikið fyrir kaupnum og hugmyndin var því að fjármagna kaupin með þessum hætti. Árni heitinn Vilhjálmsson hafði ásamt Kristjáni Loftssyni forgöngu um að Hampiðjan, Hvalur, Fiskveiðihlutafélagið Venus og Sjóvá keyptu saman Bæjarútergerð Reykjavíkur sem síðan sameinaðist Ísbirninum og úr varð Grandi. Um 2004 sameinaðist útgerðin Haraldí Bóðvarssyni á Akranesi og við bættist HB fyrir framan nafnið. Hampiðjan var stór hluthafi í upphafi en með sameiningum minnkaði hlutur fyrirtækisins í útgerðinni og samhliða báttu aðrir hluthafar við eign sína. Verðmæti hlutarins jókst svo með árunum og hefur síðan gert okkur kleift að tvöfalda stærð Hampiðjunnar.“

Þú nefnir að þið völduð ekki skuld-

Velta Hampiðjunnar í milljónum evra



Heimild: Nasdaq OMX

setja fyrirtækið við kaupin á Vónin. Eiginfjárluflutalið var yfir 70 prósent en tækkaði í um 48 prósent við kaupin á færeyska félaginu. Er það stefna félagsins að hafa borð fyrir báru hvað þetta varðar? Þarf reksturinn að geta tekið á móti sveiflum?

„Við viljum gjarnan hafa eiginfjárluflutalið yfir 40%. Það lækkaði töluvert niður við kaupin á Vónin en er komið aftur í kringum 51 prósent. Ástæðuna má rekja til þess að Vónin var öllu skuldsettari en Hampiðjan.“

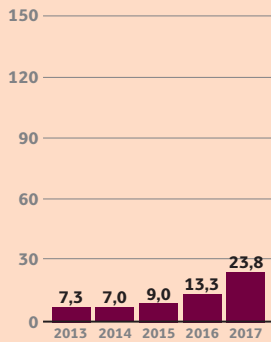
Það getur verið erfitt að hafa mikið lánsfjármagn þegar illa árar en Hampiðjan er komin í þá stöðu að vera um allan heim. Sjávarútvegið sveiflast upp og niður en með þessari miklu landfræðilegu dreifingu ásamt fjölbreyttara vöruúrvali, finnum við minna fyrir sveiflum en áður. Hampiðjan selur meðal annars mikið til fiskeldis. Þessi fjölbreytni í framleiðsluvörum og staðsetningum leiðir til þess að sveiflur í rekstri verða minni en annars væri.“

Samþætta ekki vöruframboðið Hvernig hefur gengið að samþætta reksturinn á Vónin og Hampiðjunni?

„Það hefur gengið afar vel. Eins og ég nefndi notar Vónin efni sem Hampiðjan Baltic í Líthænum framleiðir. Fyrirtækin reka nú sameiginlegt netaverkstæði í Sjauliai í Líthænum, sem upphaflega tilheyrði Vónin, og er undirverktaki fyrir öll fyrirtæki Hampiðjusamstaðunnar. Sú starfsemi var í 4.000 fermetrum við kaupin en við byggðum við og stærðin er komin í 10.000 fermetra. Stækkunin var forsenda þess að hægt yrði að sameina netaverkstæði Vónarinnar og Hampiðjan Baltic á einum stað ásamt því að auka framleiðslu á fiskeldiskvím. Nú starfa á sameinuðu netaverkstæði 170 starfsmenn.“

Við höfum ekki samþætta vöruframboðið í togveiðarfernum því markaðir eru misjafnir. Hver markaður þarf sína útfærslu af trolum eftir aðræðingum því jafnvel sama fisktegund getur verið veidd við mismunandi aðstæður. Þannig er

Hagnaður Hampiðjunnar í milljónum evra



makrill veiðdur við yfirborð hér við Ísland en á töluverðu djúpi annars staðar. Dótturfyrirtækin hafa því ætíð haldið sínum trolum og þau keppa innbyrðis. Þetta snýst um útfærslur og hönnun, efnisval og gæði. Vónin selur því töluvert til Íslands og Hampiðjan til Færeyja. Við viljum ekki eiga við það fyrirkomulag því þessi samkeppni er holl fyrir fyrirtækið og góð fyrir viðskiptavinina. Við viljum frekar samþætta í efnisframleiðslu og nýta stærðina til að ná hagkvæmari innkaupa á efnum og vörum til veiðarferraframleiðslunnar.“

Eflaust stærst í heimi Hvað er Hampiðjan stór miðað við keppinauta erlendis?

„Við erum eflaust stærsti togveioðarfermaframleiðandi í heiminum. Okkar sérstæða er að við rúðum öllu framleiðsluferlinu allt frá því að kaupa inn plastkorn til að búa til þræði og þar til að við skilum frá okkur tæknilega fullkomnu trolum sem völ er á í heiminum. Það getur verið erfitt að bera fyrirtæki saman á heimsvísu því verkefnið þeirra er mjög mismunandi, sum framleiða bara efni og önnur einungis veiðarfæri. Starfsmenn Hampiðjunnar eru nú rúmlega eitt þúsund.“

Hversu tæknilegar eru vörur Hampiðjunnar?

„Ég get hiklaust fullrytt að við framleiðum flóknustu og fullkomnu kaöla í heiminum og enginn af okkar keppinautum myndi gefa þau. Við eigum á þriðja tug einkaleyfa sem tengjast bæði fiskveiðum og olíuöndun þvi við leggjum mikið upp úr því að vernda okkar vörubróun. Við framleiðum Dyncle Warp togaugar sem notaðar eru í staðin fyrir stálvir. Þær eru léttari en vatn og fljóta en hafa sama styrk miðað við þvermál og stálvir. Fyrir nokkrum árum þróuðum við höfuðlinukapal úr ofurefnum sem hefur meiri gagnaflyttingsetu en hefðbundnir stálkaplar og er þar að auki það léttur að hann svifur fyrir ofan trollopið og færir þá ekki fisk frá.“



Hefur starfað hjá Hampiðjunni frá útskrift

Hjörtur Erlendsson hefur starfað hjá Hampiðjunni frá árinu 1985 og tók við starfi forstjóra árið 2014. „Ég lærði vélstjórn í Vélaskóla Íslands og byrjaði svo í véltæknifræði í Tækniskólanum sem nú er orðinn hluti af Háskólanum í Reykjavík. Áhuginn var þó á framleiðslu og lá leiðin því í framleiðslutæknifræði í Kaupmannahöfn. Að náminu loknu þótti okkur Guðrínu konu minni áhugavert að snúa heim og ég fór nánast beint í atvinnuviðtal hjá Gunnari Svavarssyni, þáverandi forstjóra Hampiðjunnar. Hann ákvað sem betur fer að ráða mig og ég hef verið hér alla tíð síðan enda starfið sibréytilegt, krefjandi og mjög áhugavert. Fyrsta verkefnið sem mér var fengið í hendur var framleiðslustjórinn yfir deild sem fléttaði garn fyrir netahnýtingu. Sú deild var flutt til Portúgal 1990 og ég tók þá við þráðadeildinni, kaölaeidinni og rannsóknarstofunni og síðar einnig við netahnýtingunni og vann mikið við vörubróun.“

Eftir aldamótin fór að verða erfitt að ráða hæft fólk til framleiðslustarfa og við höfum leit að hentugum staðsetningum fyrir framleiðslu-erlendis, fyrst í Lettlandi en síðar í Líthænum. Úr varð að við keyptum félagið Utzon, danskan nylonnetafralemiðanda, sem hafði glist við sömu erfðeika og Hampiðjan og hafði brugðist við með því að koma sér fyrir í Sjauliai í norðurhluta Líthæna.

Á þeim grunni stofnuðum við Hampiðjan Baltic 2003 og sameingum framleiðslunnar á einn stað lauk 2006 með því að við fluttum garnframleiðsluna sem var þá í Portúgal til Líthæna. Ég var síðan framkvæmdastjóri Hampiðjan Baltic frá stofnun og starfaði meira og minna í Líthæna frá 2003 í um ellefu ár ásamt því að sinna vörubróun og markaðsmálum í olíuöndunum þar til ég tók við stöðu forstjóra vorið 2014.“

Ég get hiklaust fullrytt að við framleiðum flóknustu og fullkomnu kaöla í heiminum og enginn af okkar keppinautum myndi gefa þau.

síður gerðar ríkar kröfur til okkar. Við skilum uppgjörun hálfárslega og tilkynnum um ákvarðanir sem hafa áhrif á reksturinn. Á sama tíma hafa hluthafar færi á að kaupa eða selja hlutabréf á markaði.

Hampiðjan hefur verið afskaplega heppin með eigendur. Fyrirtækið var stofnað af 13 manna hópi og sumar fjölskyldurnar hafa aukði við sinn hlut og þessi hópur hefur stítt átt meirihluta í félaginu og ætíð dyggilega við bakið á því. Það er ómetanlegt og ein af meginástæðum þess að Hampiðjan hefur vaxið og dafnað. Við höfum horft á önnur fyrirtæki þar sem eignarhaldið fer fram og til baka og það skapar oft mikla óvissu og ókyrrð í kringum reksturinn.“

Árið 2003 var vendipunktur

Hjörtur segir að árið 2003 hafi verið ákveðinn vendipunktur í rekstri Hampiðjunnar. Meginþungi framleiðslunnar hafi það ár verið fluttur til Líthæna. „Það var bráðnaðsýnilegt á þeim tíma. Kostnaður við framleiðsluna var orðinn hárfar á Íslandi og erfitt að finna hæft starfsfólk til framleiðslustarfa. Þegar lítið er til baka er það alveg ljóst að ef þetta skref hefði ekki verið stigið væri Hampiðjan hugsanlega ekki til í dag eða reksturinn að minnsta kosti afar smár í sniðum.“

Stór hluti af okkar starfsemi hefur verið að framleiða efni í veiðaræri. Það að flytja hráefni til landsins, vinna það hér á lítillitulega háum launum í dýrum byggingum og flytja aftur út gengur ekki upp. Við værum hreinlega ekki samkeppnisfær við keppinauta okkar í Evrópu. Það hefði verið útilokað að halda rekstrinum áfram í þeirri mynd.

Í Líthænum eru aðstæður góðar, vinnulaun eru hagstæð með tilliti til framleiðslu og þar er allt sem þarf eins og hagkvæmar húsbýggingar og nægt byggingarland. Hjá Hampiðjan Baltic starfa nú 370 starfsmenn og verkisgjöldin eru um 21.500 fermetnar að stærð. Flutningar eru sömuveiðis auðveldir frá Líthænum. Við getum flutt gám til Íslands á átta dögum og þar er hægt að keyra til hafnarinnar í Rotterdam á 26 klukkustundum. Landið er vel staðsett að þessu leyti.“

Med 60 prósentu markaðshlutdeild í djúpsjávartög

Hampiðjan hóf að selja til olíuönaðar árið 1994. Fyrst voru seld tög til seismískska sem kortlegga hafsbóttnin en þau geta dregið á eftir sér allt að 22 hljóðnemakapla og hver þeirra getur verið átta kílómetrar að lengd. Sprengihljóð er framkallað á nokkur mínútna fresti og hljóðbylgurnar endurkastast af berglagnum í sjávarbotninum og þær eru fangaðar af hljóðnemum.

„Þessi tenging við olíuönaðinn gerði okkur kleift að selja til annarra fyrirtækja í olíuönaði. Árið 2003 hönnuðum við Dyncle Warp togaugar úr ofurefnum í stað togvirs í fiskiskipum en þær eru jafn sterkar og stálvir í sama þvermáli og þyngdarlausar í vatni. Þessar togaugar hafa hentað vel á djúpsjávartögum út af léttleik-

anum og styrkunum. Dýpsta gjáin á hafsbotni er 11,2 kílómetrar en ef það á að nota stálvir til að komast djúpt niður þá hefur stálvirinn sín takmörk. Við sex kílómetra lengd er hann orðinn þyngri en slítpólið og hann slitnar.

Okkar Dyncle Warp flytur og það er því hægt að slaka tögnu eins langt niður og menn vilja. Við höfum framleitt fjölmörg slík tog sem eru tölfróm löng og þau eru aðallega notuð við rannsóknarvinnu og til að bjarga verðmætum af miklu djúpi. Það má nefna það þarf því að forðast að nota vir eða hér við land að leita að verðmætum í þýska skipinu Minda en með Dyncle Warp. Á ráðstefnu í Noregi fyrir nokkrum árum var birt yfirlit yfir stærð markaðarins fyrir djúpsjávartög og það kom í ljós

að við vorum með 60 prósent af þessum markaði á heimsvísu. Það kom okkur skemmtilega á óvart.

Við framleiðum einnig mjúkar stroffur fyrir þungalyftu til að koma búnaði fyrir olíuvinnslu niður á hafsbotnin. Eftir að olíuönaðurinn dróst saman í kjölfar olíuerverfallans í ágúst 2014 höfum við sótt inn á aðra markaði fyrir álíka stroffur. Windmyllur, sérstaklega á sjó, eru viðkvæmar því ef það kemur rispa getur það valdið alvarlegum skemmdum síðar meir því umhverfið er mjög tærandi. Það þarf því að forðast að nota vir eða keðjur þegar verið er að lyfta þessum þungu búnaði. Við framleiðum því stroffur sem notaðar eru þegar verið er að setja upp stólpinn og mótörinn og að lokum þegar spaðarnir eru festir á.“

Malasía fer í hart við Goldman Sachs

Fjárfestingarbankinn Goldman Sachs verst ásökunum um að hafa tekið þátt í spillingu er varðar malasískan fjárfestingarsjóð. Gefið að sök að hafa mútað embættismönnum til að tryggja sér viðskipti. Goldman segir embættismenn hafa logið um ráðstöfun fjármuna.

Embætti ríkissaksóknara í Malasíu ákærði bandaríska fjárfestingarbankann Goldman Sachs og tvo bankamenn í vikunni fyrir auðgunarbrot er varða ríkisrekna fjárfestingarsjóðinn 1MDB. Financial Times greinir frá því að Goldman sé krafinn um greiðslu sekta upp á þrjá milljarða Bandaríkjadala, jafnvirði 369 milljarða króna, fyrir að hafa komið að stórfelldum fjárdrætti sem er talinn nema 2,7 milljörðum dala, í gegnum skuldabréf sem voru gefin út árin 2012 og 2013.

Ákæran var birt á mánudaginn á hendur dótturfélögum Goldman Sachs og tveimur fyrrverandi starfsmönnum bankans; þeim Tim Leissner og Roger Ng Chong Hwa. Þeim hefur verið lýst sem lykilstarfsmönnum Goldman í þessu máli og er gert að sök að hafa mútað malasískum embættismönnum til að tryggja aðkomu sína í skuldabréfaútbodum fyrir 1MDB sem námu 6,5 milljörðum dala.

Goldman fékk 600 milljónir dala í þóknatekjur vegna útbodanna en að mati ríkissaksóknarans Tommy Thomas er fjárhæðin margfalt hærri en það sem gengur og gerist á fjármálamarkaði. Telja yfirvöld margra ríkja, þar á meðal bandaríska dómsmálaráðuneytið, að fjármálalegt misferli í kringum 1MDB nemi allt að 4,5 milljörðum dala.

Malasíski ríkissaksóknarinn sagði að umgjörð skuldabréfaútbodanna hefði gefið til kynna að lögmætur tilgangur lægi að baki en hinir ákærðu hefðu vitað að ávinningnum yrði ráðstafað með ólögmætum hætti. „Auk þess að hafa fengið hlutdeild í ólögmætum ávinningi fengu lykilstjórnendur Goldman Sachs stóra kaupauka og aukinn frama innan Goldman Sachs og fjárfestingarbankageirans í heild sinni,“ sagði ríkissaksóknarinn.

Yfirvöld í Malasíu hafa sótt hart að Goldman vegna málsins og Anwar Ibrahim, sem þykir líklegur til að taka við embætti forsætisráðherra, lýsti framferðir bandaríska fjárfestingarbankans sem „ógeðslegu“ í viðtali í nóvember og sagði að Goldman ætti að greiða „töluvert meira“ í sektir en þær 600 milljónir dala sem bankinn fékk í þóknatekjur.



Í kjölfar fjármálahrunsins 2008 ákvað Goldman Sachs að auka sóknarpungann á Asiumörkuðum. NORDICPHOTOS/GETTY

600
milljóna dala þóknun fékk Goldman fyrir verkefni tengd malasíska sjóðnum.

Goldman Sachs hefur hafnað ásökunum alfarið. „Tilteknið embættismenn í malasísku ríkisstjórninni sem þá var sögð Goldman Sachs og öðrum ósatt um ráðstöfun avinningsins af umræddum

viðskiptum,“ segir í tilkynningu frá bandaríska fjárfestingarbankanum.

Svikamylla frá upphafi

Ríkisfjárfestingarsjóðurinn 1MDB var stofnaður árið 2009 til að stöðja við erlenda fjárfestingu í þróunarverkefnum í Malasíu. Najib Razak, þáverandi forsætisráðherra, sat í stjórn sjóðsins en síðan þá hefur sjóðurinn verið miðpunktur eins stærsta spillingamáls heims. Skjöl, sem var lekið fyrir nokkrum árum, varpa ljósi á að 1MDB hafi verið nokkurs konar svikamylla frá upphafi.

Háar fjárhæðir voru fengnar að láni með útgáfu skuldabréfa og þær færðar á reikningu í Sviss og Singapúr. 731 milljón dala birtist á banka-reikningi Najibs forsætisráðherra

rétt fyrir kosningarnar 2013. Hann er sagður hafa notað fjármunina til að múta stjórnmaláttunum, greiða kreditkortareikninga og fjármagna íburðarmikla eyðslu eigin konu sinnar. Sjálfur fullyrðir Najib að fjárhæðina megi rekja til styrkja frá prins í Sádi-Arabíu. Umsvifamikill málarekstur á hendur Najib hófst í október.

Sóttu inn á Asiumarkað

Aðkomu Goldman Sachs má rekja aftur til ársins 2010 samkvæmt umfjöllun The Wall Street Journal um málið. Tekjur fjárfestingarbankans höfðu dregist saman um þriðjung eftir fjármálahrunið og forstjórinn Lloyd Blankfein sagði við hluthafa að bankinn ætlaði að sækja inn á nýja markaði. Starfsmanna-

Glaumgosi í miðdepli hneykslisins

Ríkissaksóknarinn í Malasíu gaf einnig út ákæru á hendur malasíska fjárfestinum Jho Low. Hann var víðfangsefni nýrrar bókar tveggja blaðamanna The Wall Street Journal sem ber heitið „Billion Dollar Whale: The Man Who Fooled Wall Street, Hollywood and the World“.

Low er lýst sem glaumgosa og félagsveru sem hefur komist langt á tengslamyndun. Hann er kominn af ríki fjölskyldu og í námi í London kynntist hann stjúpyni Najib forsætisráðherra. Á meðan Najib sat í stjórn 1MDB var Low fenginn til að sinna ráðgjafarstörfum fyrir sjóðinn. Talið er að sjóðurinn hafi á hans vakt fjármagnað kaup á fasteignum í Beverly Hills og Manhattan fyrir milljarða dala, 260 milljóna dala snekkju, og afmálisveislu Low þar sem stórstjórnur á borð við Pharrell Williams og Busta Rhymes stíga á svið. Þá munu fjármunir sjóðsins einnig hafa fjármagnað kvikmyndina Wolf of Wall Street að hluta til.

fjöldinn í Suður-Asíu tvöfaldaðist og á meðal nýrra starfsmanna var flugvélaverkfræðingurinn Andrea Vella sem hafði hannað flókan afleiður fyrir JPMorgan & Chase.

Vella og Leissner fóru fyrir teymi sem sá um fyrsta útbóð 1MDB en ráðstafaði um útbóð til þess að fjármagna kaup á orkuverum. Leissner bað fjárfestingarbankann Lazard um óháð verðmat á orkuverum en Lazard neitaði og bar fyrir sig að kaupin lyktuðu af pólitískri spillingu. Goldman hélt engu að síður áfram með viðskiptin. Leissner var síðar ákærður af embætti saksóknara Bandaríkjana vegna málsins. Hann gekkst í nóvember því að hafa stundað peningþvætti og mútað embættismönnum í Malasíu. thorsteinn@rettabladid.is

SpaceX sækir 500 milljónir dollara í hlutafé

Eldflaugafyrirtækið Space Exploration Technologies, sem stofnað var af Elon Musk, stefnir á að auka hlutafé um 500 milljónir dollara, jafnvirði 61 milljarða króna, til að hleypa netþjónustu af stokkunum. Miðað við hlutafjárukninguna er félagið, sem alla jafna er kallað SpaceX, metið á 30,5 milljarða dollara eða 3,720 milljarða króna.

Núverandi hluthafar og skoska eignastýringin Baillie Gifford & Co, sem er einn stærsti hluthafi rafmagnsbílaframleiðandans Tesla sem Musk fer einnig fyrir, leggja til hlutafé. Frá stofnun hefur SpaceX safnað 2,5 milljörðum dollara í hlutafé. Þetta kemur fram í frétt The Wall Street Journal.

SpaceX stefnir á að fjárfesta í Starlink sem veitir internetþjónustu í gegnum gervihnetti. Hugmyndin er að þjónustan verði veitt fyrir tilstilli fjögur þúsund gervihnatta. Mögulega getu þeir orðið yfir ellifu þúsund. Til samanburðar telur stærsta net

» SpaceX stefnir á að fjárfesta í Starlink sem veitir internetþjónustu í gegnum gervihnetti.

gervitugla fyrir fjarskipti 65 gervihnetti.

Í frétt The Wall Street Journal er vakin athygli á að SpaceX hafi gengið illa að standa við áætlanir. Snemma á árinu 2016 var reiknað með að 44 eldflaugum yrði skotið á loft í ár en stefnt er á að í dag, miðvikudag, verði 21. eldflauginni á þessu ári skotið upp. – hv



Stóru endurskoðunarfyrirtækin í Bretlandi horfa fram á hertari reglur

Bresk samkeppnisfyrirvöld leggja til mikla herðingu á þeim reglum er varða endurskoðunarfyrirtæki þar í landi. Í tveimur nýjum skýrslum, sem ætlað var að taka á samkeppnisvanda og hagsmunaaðreksrum í greininni, má finna röttækar tillögur um herðingu á regluverkinu, að því er Financial Times greinir frá.

Lagt er til að endurskoðunar-fyrirtæki aðskilji endurskoðendur frá annarri starfsemi fyrirtækjanna, og að stórum skráðum fyrirtækjum í Bretlandi verði gert að kaupa þjónustu af tveimur endurskoðunar-fyrirtækjum.

Þá þurfi meira eftirlit með þeim stjórnendum fyrirtækja sem sjá um val á endurskoðendum en þeir eru til dæmis sagðir velja þá endurskoðendur sem „falla að fyrirtækjamenningunni“ frekar en þá sem vanda vinnubrögðin.

Stærstu endurskoðunarfyrirtæki Bretlands hafa verið í svíðslöjnu eftir röð stórfelldra mistaka, til dæmis í tengslum við gjaldþrot breska vertakafyrirtækisins Carillion. Þau hafa verið harðlega gagnrýnd fyrir versnandi gæði á endurskoðunum og hagsmunaaðreksra.

Stóru endurskoðunarfyrirtækin tóku vel í tillögurnar. „Það er ljóst



KPMG er eitt af „hinum stóru fjóru“ svokölluðu. NORDICPHOTOS/GETTY

Það er ljóst að traust í garð atvinnugreinarinnar er ekki jafn mikið og það á að vera.

David Sproul, forstjóri Deloitte

að traust í garð atvinnugreinarinnar er ekki jafn mikið og það á að vera, og við stöðjum breytingar sem auka gæði endurskoðana og viðhalda samkeppnishæfni greinarinnar í Bretlandi,“ sagði David Sproul, forstjóri Deloitte í Bretlandi. Þó hafa sumir meðeigendur lýst yfir áhyggjum yfir tillögnum, sér í lagi þeim sem mæla fyrir því að tvö endurskoðunarfyrirtæki þurfi fara yfir ársreikninga skráðra fyrirtækja. – tff

Trump, Sádar, spilling og FIFA



Björn Berg Gunnarsson
fræðslustjóri
Íslandsbanka

Það gekk ýmislegt á hjá Alþjóðaknattspyrnu-sambandinu FIFA á árinu. Heimsmeistaramtíðin var hin besta skemmtun en ein áhugaverðasta viðureign ársins var þó þegar kosid var um hvort mótið yrði haldið í Marokkó eða Norður-Ameríku árið 2026. Ljóst var að forsvarsmenn FIFA höfðu mikinn áhuga á peningunum sem í boði voru vestanhafs en pólitik leikur sem fyrr lykilhlutverk hjá sambandinu og skiptust aðildarþjóðir í gamalkunnar fylkingar í aðdraganda kjörins. Donald Trump Bandaríkjaforseti lét ekki sitt eftir liggja og hótaði að þau lönd sem stýddu Marokkó gætu ekki treyst á pólitískan stuðning Bandaríkjanna. Hann braut þar með reglur FIFA sem banna afskipti stjórnmalámana af slíkum ákvörðunum. Upphlaup hans hafði þó ekki verri afleiðingar en svo að Ameríkubjóðirnar hlutu 2/3 atkvæða. Knattspyrnu-áhugafólk í Tjad og Sierra Leone var hins vegar ekki jafn heppið þar sem landsliðum þjóðanna var bönnuð þátttaka í alþjóðlegri knattspyrnu á árinu vegna beinna afskipta íþróttamálaráðherra landanna af yfirstjórn knattspyrnumála.

En aftur að HM 2026. Áfram hélt farsinn þegar Fatma Diouf Samoura, aðalritari FIFA, var rannsökuð vegna ásakana um alvarlegan hags-



munaáreктur þar sem hún tengdist gömlu Liverpool-kempunni El Hadji Diouf fjölskylduböndum, en hann var erindreki umsóknar Marokkó. Því var haldið fram af blaðamönnum breska ríkisútvarpsins að samsæriskenningin væri runnin undan rifjum forseta FIFA, Gianni Infantino, sem talið var að stýddi umsókn Ameríkuríkjanna. Ekkert varð þó úr málinu þar sem í ljós kom að Samoura og Diouf eru ekki skyld. Hvað sem allri pólitik liður er þó ljóst hvað vó þyngst varðandi valið á milli þessara tveggja umsækjenda. Formaður knattspyrnusambands Bandaríkjanna lofaði FIFA um 1.400 milljarða króna hagnaði vegna mótsins, sem er sambærilegt hagnaði síðustu fjögurra móta til samans. Fyrir þessa upphæð mætti staðgreiða Manchester United, Real Madrid og Barcelona.

FIFA hagnaðist um 400 milljarða króna á HM í Rússlandi. Það er því eitthvað til í buddunni til að halda jölin hátiðleg.

Tvö ný mót á 3.000 milljarða
Fjármunina má nýta í ýmislegt og íbúðinn vantar ekki hjá sambandinu. Höfuðstöðvar þess voru dýrari en Harpa, ársþingið kostaði meira en Eurovision og rekstrarkostnaður FIFA-safnsins, sem enginn heim-sækir, er meiri en Þjóðminjasafns Íslands. Fjármálaöreiðan hefur verið með hreinum ólíkindum en vegna hagnaðar af heimsmeistaramótum

hefur sambandinu þó tekist að safna um 200 milljarða króna varasjóði á undanförunum 16 árum. Það virðist samt vera langt í frá nóg fyrir suma.

Infantino forseti þurfti þó að jata sig sigraðan í haust þegar hann var gerður afturreka með hugmyndir að tveimur nýjum mótum á þingi sambandsins. Um var að ræða nýja deildarkeppni landsliða og alþjóðlega útgáfu Meistaradeildarinnar. Ótílgreindur aðili átti að eiga rétt innan virðis helming mótanna og greiða 3.000 milljarða króna fyrir, andvirði landsframléiðslu Íslands á yfirstandandi ári. Eins ótrúlegt og það hljómar neitaði Infantino að gefa upp hver þessi fjárfestir var en síðar tókst fjölmiðlum að rekja fjármagnid til ríkissjóðs Sáði-Arabíu. Raunar hitti Infantino Mohammed bin Salman, hinn umdeilda krón-prins Sáda, þrisvar sinnum á árinu, meðal annars á opunarleik HM þar sem þeir skemmtu sér konunglega með Vladimir Pútin, forseta Rússlands.

Eðlilega voru forsvarsmenn UEFA, evrópska aðildarsambands FIFA, ekki hrifnir af þessari beinu samkeppni við arðbærustu mót Evrópu og komu í veg fyrir að eitthvað yrði úr hugmyndum Infantino, í bili að minnsta kosti. Forseti UEFA, Aleksander Ceferin, sagði Infantino blindan af græðgi og sakaði hann um að reyna að selja sál knattspyrnunnar.

Bannað að gagnrýna

Rétt eins og undanfarin ár höfðu fjölmiðlar vart undan við að greina frá spillingarmálum innan knattspyrnuhreyfingarinnar á árinu, en ólíklega er þó orðið að meiriháttar breytingar verði innan frá. Sú breyting var nefnilega gerð á síðareglum sambandsins að starfsfólki aðildarsambanda og -félaga er hreinlega

bannað að tala illa um sambandið sjálf eða starfsfólk þess, í tengslum við heimsmeistaramtót. Það hefur væntanlega verið erftitt fyrir suma að halda í sér þegar fram kom við vitnaleiðslur fyrir dómi í Bandaríkjunum að fyrrverandi forseti argentínska og suðurameríska knattspyrnusambandsins hafi þegið 120 milljónir króna í mútur fyrir að greiða Katar atkvæði í kjöri um staðsetningu HM 2022. Ekki var það skárra þegar fyrrverandi meðlimur FIFA-ráðsins sagðist á dögnum hafa verið boðnir tugir milljóna króna fyrir að greiða Rússum atkvæði sitt vegna mótsins glæsilega sem fram fór í ár.

Hátt í 30 áhrifamenn úr knattspyrnuhreyfingunni hafa jatað glæpi sína fyrir dómi eftir að rannsókn bandarískra yfirvalda á spillingarmálum hófst um árið, meðal annars fyrrverandi forsetar knattspyrnusambanda en ásakanir um fjármálamisferli ná aftur um áratugi. Segja má að spilling hafi verið svo almenn meðal áhrifamesta fólks alþjóðaknattspyrnunnar að FIFA hafi varla verið viðbjargandi þegar Sepp Blatter hrökklaðist frá völdum með milljarða í vasanum. En er staðan mikið betri í dag? Í forsetatíð Infantino hefur mikið verið rætt um siðbót en þegar hann var sjálfur undir smásjá siðanefndar sambandsins í fyrri leysti hann nefndina upp að fullu. Nýr meðlimur nefndarinnar, Sundra Rajoo, var handtekinn af yfirvöldum í Malasíu í nóvember vegna gruns um spillingu. Hann sagði sig í kjölfarið frá störfum fyrir nefndina.

FIFA hagnaðist um 400 milljarða króna á HM í Rússlandi. Það er því eitthvað til í buddunni til að halda jölin hátiðleg. Draugar liðinna spillingarmála munu eflaust banka upp á í höfuðstöðvunum á jölanótt, en það er svo sem nóg til fyrir þá líka.

Kæru landsmenn

Við óskum ykkur
gleðilegra jóla
og farsældar á
komandi ári



Ljúfar sigurstundir í krefjandi rekstri

Svipmynd

Björn Einarsson

Björn Einarsson, formaður knattspyrnufélagsins Vikings, var ráðinn til starfa sem framkvæmdastjóri TVG-Zimsen árið 2006 og innleiddi nýja stefnu sem fól í sér meiri áherslu á að byggja upp fyrirtækið að alþjóðlegri fyrirmynd. Umsvifin jukust jafnt og þétt á næstu árum.

Hver eru þin helstu áhugamála?

Fjölskyldan og fjölskyldulífið á hug minn allan og tíma. Þrjár af fimm drengjunum eru fjögurra ára og yngri og þeir stýra tímanum oft eins og herforingjar. Þá er ég formaður Knattspyrnufélagsins Vikings en þar hef ég starfað í þágu félagsins sleitulaust í um 12 ár og fer mikið af mínum tíma í vinnu fyrir félagið. Víkingur stendur hjarta minnu mjög nærri og velferð félagsins skiptir mig öllu máli. Rekstur og fjármögnun íþróttafélaga á Íslandi í dag er sérstaklega krefjandi þar sem mikið reynir á en svo koma ljúfar sigurstundir og framfarir í alls kyns myndum fyrir félagið sem gefur auka orku. Þegar um hægist í fjölskyldulífinu og meiri tími verður til staðar langar mig að efla golfkunnáttuna mína og golfgrunninn, sem þó er til staðar, með konunni minni.

Hvernig er morgunnúttínan þín?

Ég vakna um 6.00 með yngsta syni mínum. Við slökum síðan á



Björn segir mikilvægt að hafa yfirsýn yfir sífellt meira krefjandi kostnaðarumhverfi og ákveðna kostnaðarlíði sem eru að vaxa. FRÉTTABLAÐIÐ/ERNIR

Helstu drættir

Nám: BA í stjórn málafráðni frá Háskóla Íslands.

Störf: Framkvæmdastjóri TVG-Zimsen, stjórnarformaður í dötturfélagum TVG-Zimsen.

Fjölskylduhagir: Giftur Kötlu Guðjónsdóttur, framkvæmdastjóra Ísbúðar Vesturbæjar ehf. Á 5 drengi – Sigurð Hrnarr, Tómas Atla, Birki, Dag og Breka Björnsyni.

feðgarnir yfir Bessa og félagum í Hvólpassveit, auk þess sem ég næ oft mikilvægum tíma til að svara tölvupóstum þar til tvíburasýnir mínir fjögurra ára og fjölskyldan kemst á ról. Þá hefst mikið skipulag, að klæða herinn og skutta í leikskólan. Ávallt banani á leið til vinnu.

Hver er bókin sem þú ert að lesa eða last síðast?

Tumi fer til tannlæknis er síðasta bókin sem ég las. Hef lesið hana ansi oft á árinu. Annars er frekar lítil tími sem fer í yndislestur en fyrir mig sjálfan þá er það núna bókin 300 stærstu sem var að koma út.

Hvað er það skemmtilegasta við starfið?

Fjölbreytileikinn, kappið, tækifærin og áskoranirnar. Að virkja hin miklu tækifæri sem TVG-Zimsen hefur.

Rekstur og fjármögnun íþróttafélaga í dag er sérstaklega krefjandi þar sem mikið reynir á.

Hverjar eru helstu áskoranirnar í starfinu?

Tryggja og passa upp á líðsheilind TVG-Zimsen hvern dag – líðsheilindin er svo grunnurinn sem virkjar tækifærin og býr til alla sigra og styrk TVG-Zimsen.

Hverjar eru helstu áskoranirnar í rekstrarumhverfinu í dag?

Rekstrarumhverfið okkar er mjög gott og mjög spennandi en engu að síður er gríðarlega mikilvægt að hafa sterka yfirsýn yfir sífellt meira krefjandi kostnaðarumhverfi og ákveðna kostnaðarlíði sem eru vaxandi.

Hvaða breytingar séðu fyrir þér í rekstrarumhverfinu á komandi árum?

Stóraukin netverslun sem við sjáum að er að vaxa mjög hratt á stuttum tíma hér á landi og mun ekki einungis hafa áhrif á okkar rekstrarumhverfi heldur allt samfélagið. Við hjá TVG-Zimsen höfum tekið mikilvægt frumkvæði til að búa til flutningslausnir sem eru sérniðnar að þessari hröðu og mikilvægu þróun á okkar markaði. Það er mjög spennandi tímar fram undan og stór tækifæri á flutningamiðlunarmarkaðinum.

Breytingar á jólahæfðum landsmanna



Sigrún Drifa Jónsdóttir gæðastjóri Gallup

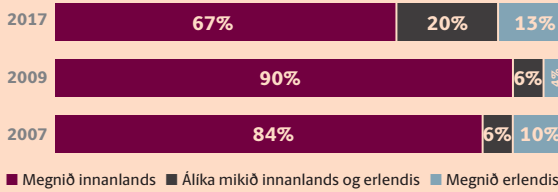
Hefðir skipa það stóran sess í jólahaldi og undirbúningi jólnanna að við eigum sérstakt orð yfir þær og tölum um jólahæfðir. Þannig hafa flestir þættir jólahalds Íslendinga verið með nær óbreyttu sniði undanfarin ár og litlar sem engar breytingar sjást milli ára í mælingum Gallup á jólavænning landsmanna. Þetta á almennt við um gjafir, samveru, skreytingar, jólatré, adventukransa, smákökubakstur, jólahlaðborð, tónleika, skótuát, laufbrauðsgerð, jólaböll, piparkökumálun, fönður og konfektgerð svo eitthvað sé nefnt. Það er því áhugavert að skoða hvað það er sem hefur þó breyst á undanförnum árum.

Jólagjafir

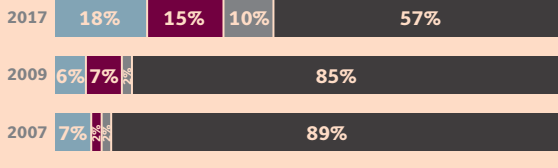
Flestir eru sammála um að jólin eigi ekki að snúast um gjafir en þær eru áberandi í jólahaldi okkar enda gefa 98% landsmanna jólagjafir. Þó hlutfall þeirra sem gefa jólagjafir hafi haldist óbreytt síðustu ár hafa orðið breytingar á jólagjafakaupum landsmanna þar sem það hefur bæði færst í vöxt að folk kaupir gjafirnar erlendis og að þær séu keyptar á netinu. Tveir af hverjum þremur keyptu megnið af jólagjöfunum innanlands síðustu jöl. Þó það sé drjúgur meirihluti hefur hlutfallið lækkað mikið því átta árum áður keyptu níu af hverjum tíu megnið af gjöfunum innanlands.

Netverslun Íslendinga hefur aukist hratt síðustu ár og eru jólagjafakaup þar ekki undanskilin. Fyrir ell efu árum keypti um einn af hverjum tíu landsmönnum einhverjar jólagjafir á netinu en fyrir síðustu jöl var hlutfallið komið upp í 43%. Í fyrra keyptu aðeins fleiri jólagjafir á netinu af erlendum fyrirtækjum en

Keyptir þú einhverjar jólagjafir á netinu frá erlendum eða innlendum fyrirtækjum?



Keyptir þú einhverjar jólagjafir á netinu frá erlendum eða innlendum fyrirtækjum?



innlendum en það verður áhugavert að fylgjast með þróun vefverslunar íslenskra fyrirtækja á næstu árum þar sem hún er í örur vexti.

Jólakort og rafrænar jólakveðjur

Annað sem hefur tekið miklum breytingum eru jólakveðjur landsmanna. Fyrir átta árum sendu nær þrjár af hverjum fjórum jólakort í bréfpósti en fyrir síðustu jöl var hlutfallið komið niður í um helming. Hlutfall þeirra sem sendu rafrænt jólakort eða rafræna jólakveðju fyrir átta árum var um fjórir af hverjum tíu. Það fór hækkandi næstu ár og jólin 2015 og 2016 sendi röskegla helmingur landsmanna rafræna jólakveðju. Fyrir jólin í fyrra mældist hlutfallið hins vegar aftur talsvert lægra og verður forvitnilegt að sjá hvort sú þróun sést áfram nú um jólin.

Jólamaturinn

Langalgengast er að það sé hamborgarhryggur á borðum lands-

manna á aðfangadagskvöld en þeim fer þó fjölgað sem velja annan jólamat. Þeim fer einnig fækkandi sem borða rjúpu eða svínasteik á aðfangadag, ef frá er talið það tímabil þegar bann ríkti við rjúpnaveiðum, en vinsældir hangikjöts og lambasteikur hafa haldist stöðugar. Þeim hefur fjölgað sem borða kalkúni og einnig þeim sem borða annan mat en talinn hefur verið upp, eins og t.d. nauta- eða hnetusteik.

Aðventuljós

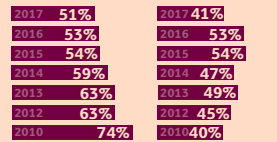
Aðventuljós, eða stjarkar með sjö ljósum, eru áberandi í gluggum íslenskra heimila um jólin enda setur nær helmingur landsmanna slík ljós út í glugga. Með auknu úrvali jólaljósa er þessi hefð þó á undanhaldi, en hlutfall þeirra sem skreyta með þessum hætti hefur lækkað um 14 prósentustig á síðustu sjö árum.

Kirkjur og kirkjugarðar

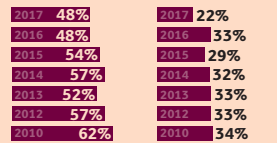
Síðustu ár hefur um þriðjungur

Jólakort, adventuljós, kirkjur og kirkjugarðar

Sendi jólakort með hefðbundnum pósti



Er með adventuljós með sjö ljósum á heimilinu



Fer í kirkju fyrir eða um jólin

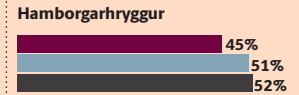


Fyrir átta árum sendu nær þrjár af hverjum fjórum jólakort í bréfpósti en fyrir síðustu jöl var hlutfallið komið niður í um helming.

landsmanna farið í kirkju fyrir eða um jólin en í fyrra mældist það hlutfall nokkuð lægra þegar aðeins rúmlega fimmtungur landsmanna fór í kirkju. Eins für aðeins riflega helmingur landsmanna í kirkju-ferð að vitja leiðis á móti tveimur af hverjum þremur árið áður. Aftur eru þetta breytingar sem mældust fyrst síðustu jöl og verður því áhugavert að sjá hvort þær sjást áfram þessi jöl. Þó að jólin séu tími skemmtilegra

Jólamaturinn

■ 2017 ■ 2003 ■ 2002



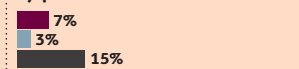
Kalkúnn



Lambasteik



Rjúpa



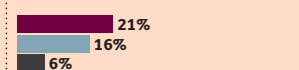
Svínasteik



Hangikjót



Annað



hefða og samveru við fjölskyldu og vini eru aðstæður landsmanna ólíkar og það er umhugsunarvert að nær fimmtungur landsmanna ber kvíða í brjósti fyrir jólnum, að minnsta kosti í bland við tilhúkkun, og hefur það hlutfall verið svipað um árabil. Fyrir því geta verið margvislegar ástæður en fólk er líklega til að kvíða jólnum eftir því sem fjölskyldutekur þess eru lægri og einnig eftir því sem það er eldra.

Það er einlæg ósk okkar hjá Gallup að sem flestir geti fundið gleði og fríð jólnanna, hver með sínum hætti, og átt ánægjulega jólahátíð.

OPEL ATVINNUBÍLAR

ÁRAMÓTA SPRENGJA!

Nýttu þér skattalegt hagræði ársins
sem er að líða

Nokkrir sendi- og hópferðabílar
á dúndur afslætti



Afsláttur
631.000 kr.

Vivaro - sendibíll (L2H1)

Sætisfjöldi: 3 manna
Vél: 1.6L dísel
Gírskipting: Beinskiptur 6 gíra
Burðargeta: 1.280
Rúmtak: 1598
Hestöfl: 115
Tog: 300 við 1750sn
Eyðsla: 6,5

Verð: 4.090.000 kr.
Tilboðsverð: 3.459.000 kr.

Tilb.verð án vsk. aðeins:
2.780.000 kr.



Afsláttur
1.000.000 kr.

Movano (L1H1)

9 manna
2.3L dísel
Beinskiptur 6 gíra
838
2298
145
350
6,6 - 6,3

6.390.000 kr.
5.390.000 kr.

Tilb.verð án vsk. aðeins:
4.347.000 kr.



Afsláttur
1.200.000 kr.

Movano hópferðabíll (L3H2)

17 manna
2.3L dísel
Beinskiptur 6 gíra
1.302
2298
145
350
7,8 - 8,0

7.790.000 kr.
6.590.000 kr.

Tilb.verð án vsk. aðeins:
5.314.000 kr.



THE FUTURE IS EVERYONE'S

Bíll myndir eru tilvísing um myndir og textaferingir

Kynntu þér **Opel atvinnubíla** á opel.is eða hafðu samband við sölumann í síma eða á opel@opel.is og fáðu nánari upplýsingar

Sýningarsalir:
Krókháls 9, Reykjavík, 590 2000
Njarðarbraut 9, Reykjanesbæ, 420 3330

Bíllhöfð
Benna

Skotsilfur



Einhyrningur

Alvotech, sem **Róbert Wessman** stofnaði árið 2013, er verðmetið á um 150 milljarða króna sé tekið mið af kaupverði japanska fyrirtækisins Fuji Pharma á riflega fjögurra prósentu hlut í íslenska líftæknifyrirtækinu. Er félagið þar með orðið verðmætara en nær öll félög á íslenska hlutabréfmarkaðinum. Að sögn kunnugra gæti Alvotech jafnframt mögulega verið fyrsti íslenski einhyrningurinn en það nýyrði er notað yfir óskráð nýsköpunarfyrirteki sem hafa aflað hlutfjár á verðmati umfram milljarð dala.



Þröngar skorður

Fyrirhuguðum þjóðarsjóði gæti verið sniðinn þröngur stakkur til þess að fjárfesta í skuldabréfum útgefnum af erlendum ríkjum, ef marka má greinargerð sem fylgir frumvarpi **Bjarna Benediktssonar** fjármálaráðherra um sjóðinn. Þar segir að sjóðurinn skuli útiloka með öllu fjárfestingar í fjármálagerningum sem gefnir eru út af fyrirtækjum eða stofnunum sem eru viðriðin starfsemi sem telja má að stangist á við göða síði, svo sem sölu vopna sem nýtt eru í hernaði. Þetta kann að þýða að sjóðurinn mun ekki mega kaupa bandarísk, bresk eða sænsk ríkisskuldabréf, svo dæmi séu tekin.



Engir aukvisar

Viðskiptafélagarnir **Baldur Guðlaugsson**, fyrrverandi ráðuneytisstjóri, og **Halldór J. Kristjánsson**, fyrrverandi bankastjóri Landsbankans, koma að nýja fyrirtækinu Alisu sem hóf nýverið samkeppni við Lykil og stóru viðskiptabankana á sviði tækja- og vélafræðingunna. Báðir sitja þeir í stjórn fyrirtækisins og er Baldur jafnframt stjórnarformaður þess.



Útlit fyrir minni jólaverslun í Bretlandi



Visbendingar eru um að jólasala verði heldur minni í Bretlandi í ár miðað við síðustu ár. Þannig er talið að um 0,5 prósent færri hafi heimsótt verslanir í helstu verslunarhverfum landsins í síðustu viku borið saman við sama tímabil í fyrra. Til samanburðar var samdrátturinn 7,6 prósent í fyrra og 2,5 prósent árið 2016. Til viðbótar hefur einkaneysla Breta dregist umtalsvert saman undanfarið ef marka má tölur frá Visa. NORDICPHOTOS/GETTY

Svona getur ríkið lækkað vexti



Sigurður Hannesson
framkvæmdastjóri Samtaka iðnaðarins

Ríkið getur lækkað vexti. Þetta er rökstutt í hvítbók um framtíðarsyn fyrir fjármálakerfið sem kom út nýlega. Fjármálakerfið á að þjóna heimilum og fyrirtækjum á skilvirkan og hagkvæman hátt og þar eru tækifæri til umbóta, tækifæri sem verður að nýta nú þegar leiðin til umbóta hefur verið vörðuð. Bætt samkeppnishæfni Íslands er kappsmál allra landsmanna. Samkeppnishæfni er nokkurs konar heimsmeistararnám þjóða í lífsgæðum þar sem aukin samkeppnishæfni leiðir til meiri verðmættasköpunar og þar af leiðandi aukinnar velmegunar. Skilvirkt, hagkvæmt og stöðugt starfsumhverfi er mikilvægur liður í að efla samkeppnishæfni og þar spilar fjármálakerfið stóran þátt.

Vextir hér á landi eru umtalsvert hærri en í nágrannaríkjum. Þeir landsmenn sem tóku lán hjá bönkunum í fyrra greiða 45 krónur í álagningu bankanna af hverjum 100 sem þeir greiða í vexti. Þetta er hátt í alþjóðlegum samanburði. Annar hluti skýringarinnar er sá að grunnvextir eru hærri hér en annars staðar, meðal annars vegna þess að efnahagsástand hefur almennt verið betra hér og stýrivestir Seðlabankans því háir í alþjóðlegum samanburði. Hinn hluti skýringarinnar er sá að álagningu banka er meiri á Íslandi en á hinum Norðurlöndunum. Að hluta til er það vegna smæðar íslensku bankanna þriggja. Þó þeir séu stór fyrirtæki á íslenskan mælikvarða eru þeir litlir í samanburði við erlenda banka. Eftir stendur þó munur og getur ríkið beitt sér á a.m.k. fernan máta til að auka hagkvæmni og skilvirki á fjármálamarkaði, fyrir utan að selja eignarhluti sína og tryggja samkeppni á markaði þannig að lægri álagningu skili sér til heimila og fyrirtækja.

Í fyrsta lagi eru sérteikir skattar á fjármálastarfsemi hærri hér á landi en annars staðar. Hér á landi eru

sérteikir skattar 0,55% af meðalstöðu eigna en eru um 0,07% af meðaltali í samanburðarlöndum samkvæmt hvítbókinni. Stjórnvöld hafa áform um að lækka bankaskattinn úr 0,376% í 0,145% sem er engu að síður hátt í alþjóðlegum samanburði. Þessi lækking vegur þó þungt og bent er á að fyrirhuguð lækking bankaskattsins skili álika lækkingu á rekstrarkostnaði og 15% fækkun starfsfólks bankanna, sem jafngildir um 400 stöðugildum hjá bönkunum þremur. Það munar um minna.

Í öðru lagi er bent á að með sérhæfingu og útivistun verkefna megi hagræða í rekstri. Bankarnir þrjú bjóða allir upp á alhliða þjónustu og er viðskiptalíkan þeirra að mörgu leyti flókið. Skýrsluhöfundar telja að með skýrri sérhæfingu og einfaldara rekstrarlíkani megi hagræða í fjármálakerfinu. Sem eigandi getur ríkið beitt sér þarna.

Í þriðja lagi er það staðreynd að íslensku bankarnir hafa verið munadærlausir meira og minna frá stofnun þeirra 2008. Annars vegar vegna þess að eigendur þeirra máttu ekki skipta sér af rekstri þeirra og hins

vegar þar sem eigendur vildu sem minnst skipta sér af rekstri þeirra. Þar með hefur skort nauðsynlegt aðhald eigna á stjórnendur bankanna og því minni krafa en ella um skilvirki og hagkvæmni í rekstri. Sem eigandi getur ríkið krafist aukins aðhalds í rekstri bankanna.

Í fjórða lagi má ná fram aukinni hagræðingu á íslenskum fjármálamarkaði með samstarfi um sameiginlega innvið þar sem stærðarhagkvæmni er mikil. Þetta hefur raunar verið til umræðu um nokkurra ára skeið en ekki orðið að veruleika. Markmið sliks samstarfs getur verið að draga úr kostnaði, draga úr kerfisáhættu, auka þægindi og lækka aðgangshindranir. Þarna getur ríkið beitt sér bæði sem eigandi banka sem og gegnum regluverk.

Í hvítbókinni er leiðin að skilvirki og hagkvæmari fjármálamarkaði vörðuð. Íslensku bankarnir eru að mestu leyti í eigu ríkisins sem auk þess setur leikreglurnar á markaðnum. Stjórnvöld hafa það nú í hendi sér að láta verkin tala og vinna að nauðsynlegum umbótum á íslenskum fjármálamarkaði. Til mikils er að vinna fyrir íslenskt samfélag.

Skráning og gagnsæi við sölu bankanna eykur traust og eflir markaðinn



Páll Harðarson
forstjóri Kauphallarinnar

Í síðastliðinni viku ritaði ég um margþættan ávinning af sölu og skráningu bankanna fyrir íslenskt efnahagslíf. En hvernig er best að standa að málum til að hámarka ávinning íslensks samfélags? Vel heppnað útboð og tvíhliða skráning Arion banka í Nasdaq kauphallinnar

á Íslandi og í Stokkhólmi sýndi með öyggjandi hætti kosti þessarar leiðar. Skráning á heimamarkaði greiðir aðgang að íslenskum fjárfestum og skapar auknið traust meðal erlendra fjárfesta. Með skráningu samhliða í Stokkhólmi náðist til dreifðari hóps alþjóðlegra fjárfesta en ella, en breskir og bandarískir fjárfestar voru fyrirferðarmiklir í útboðinu.

Raunhæft er að sala á hlutum í bönkunum fari fram í áföngum á nokkrum árum með hliðsjón af umfangi sölunnar. Eignarhlutur ríkisins gæti þó minnkað fljótt en Bankasýsla ríkisins álitur að til að vekja athygli allra helstu fjárfesta þurfi frumútboð að vera um tvö-

falt stærra en nýlegt útboð Arion banka, eða 70-105 milljarðar króna. Auk þess að huga að markaðsaðstæðum hverju sinni, þarf ríkið að gera þrennt til að draga úr óvissu og hámarka söluverðmæti hluta sinna. Í fyrsta lagi þarf að huga að aðgerðum til að gera samkeppnisstöðu íslensku bankanna áþekka þeirri sem bankar í nágrannalöndunum búa við. Í öðru lagi þarf að liggja fyrir skýr áætlun um söluferlið og í þriðja lagi greinargóð lýsing á stefnu ríkisins sem eiganda.

Í ljósi reynslunnar er eðlilegt að fólk spyrji hvort sagan frá því fyrir fjármálahrunið geti endurtekið sig. Í því sambandi er rétt að hafa í huga

að viðamiklar breytingar hafa verið gerðar á regluverki og eftirliti á fjármálamarkaði frá því á árunum fyrir hrun. Meðal þeirra eru auknar kröfur um eiginfjárlutföll bankanna, bann gegn því að bankarnir lani gegn veði í eigin bréfum, takmarkanir á lánum til venslaðra aðila, þak á kaupauka-greiðslur, stífari reglur um gjaldeyrisjöfnuð bankanna, hertar reglur um lausafjárlutföll, stóraukið eftirlit með fjármálafyrirtækjum og aukin áhersla á þjóðhagsvaruð ásamt mörgum öðrum breytingum sem sameiginlega styrkja umgjörð um fjármálakerfið og miða að því að girða fyrir þá hegðun sem orsakaði fall bankanna.

Sala bankanna er einstak tækifæri til að auka gagnsæi í fjármálakerfinu og gera íslenskan hlutabréfmarkað að enn betri aflvaka framfara og hagsældar. Sala bankanna gæti einnig auknið þátttöku almennings á hlutabréfmarkaði, en í nágrannaríkjunum hefur þátttaka almennings verið lyfttöng fyrir fjármögnun smarra og meðalstórra fyrirtækja og er því um mikilvæga hagsmuni fyrir íslenskt efnahagslíf að ræða. Höflegar skattalegar ívilnanir til almennings vegna hlutabréfakaupa getu ríðið baggamuninn en á hinum Norðurlöndunum hafa nú þegar verið innleiddar eða stendur til að innleiða slíkar ívilnanir.



Viltu veðja 2

Borðspil fyrir alla fjölskylduna

Frábært fjölskylduspil með nýjum þrautum og spurningum.

Ef þú vilt bera sigur úr bítum þarftu að standast ýmsar skemmtilegar áskoranir og veðja á hvernig aðrir spilarar standi sig. Nú er komið að því að sýna öðrum spilurum hvað í þér býr með því að leysa krefjandi þrautir!

*Þú færð
skemmtilegu
jólagaðafirnar
hjá okkur!*



Mitt fyrsta Alias

Borðspil fyrir alla fjölskylduna

Býður yngstu spilurinum upp á tækifæri til að tala og skemmta sér konunglega á meðan!



Mamma Mia! Here we go again

DVD og Blu-Ray

Sérstök SING-ALONG
útgáfa fylgir með!

HAGKAUP

*Meira
svona
alla daga*

Stjórnar- maðurinn



Fyrirsagnir og eignaverð

Markaðir eru almennt viðkvæmir fyrir opinberri umræðu. Vítanlega, enda endurspeglar virði fyrirtækja alltaf að stórum hluta það samfélag sem þau starfa í. Þetta sjáum við á hverjum degi. Í Bretlandi nú fyrir jólin rekur hver stríðsfyrirsögnin aðra um slægt gengi verslunarfyrirtækja. Breska félagið Ted Baker hefur misst um þriðjung af virði sínu í kjölfar ásakana á hendur forstjóra þess og stærsta eiganda um ónægðna framkomu í garð starfsfólks. Í öllum tilfellum er markaðurinn að bregðast við fréttalutningi.

Sama á auðvitað við hér á Íslandi. Í kjölfar komu Costco hriðfelli bréfi Högum. Það var í samræmi við fyrirsagnir á þeim tíma sem virtust gera ráð fyrir að innlend verslunarfyrirtæki myndu ekki ná vopnum sínum eftir komu Costco. Annað hefur komið á daginn, og gengi bréfa Haga er nú á sama stað og fyrir komu Costco.

Enn nýlegra dæmi er af ástum og örlögum flugfélaganna. Flest bendir til þess að umfjöllun fjölmiðla hafi í stórum dráttum verið rétt og sanngjörn. Fyrirsagnirnar hafa verið ýmist jákvæðar eða neikvæðar, sem eðlilegt er þegar forsvarsmenn fyrirtækja berjast fyrir lífi þeirra. Icelandair hefur verið hin hliðin á Wow peningnum. Markaðurinn er sannfærður um að fall Wow eða samdráttur í starfsemi þess væri mikil búbot fyrir Icelandair, jafnvel þótt það sama kynni ekki að vera að segja um samfélagið í heild. Icelandair hefur því oft sveiflast í þveröfuga átt við markaðinn í heild.

Fjölmiðlar bera því mikla ábyrgð vegna umfjöllunar sinnar um viðskipti og efnahagsmál. Þeir eiga auðvitað að segja rétt frá, en líka að forðast að valda óþarfa tjóni. Því er mikilvægt að umfjölluninni stýri fólk sem hefur þekkingu og áhuga á málaflokknum.

Í Spegli RÚV var fjallað um vænta fjárfestingu Indigo Partners í Wow. Þar var lögð fram sú kenning að fjárfesting Indigo nægði ekki til að leysa lausfjávanda Wow. Nú á sá sem þetta ritar enga kristalkúlu, en er ekki ólíklegt að félagið ætli sér að fjárfesta í Wow til þess eins að tapa fjárfestingunni aftur á næstu mánuðum?

Nýttu ekki forkaupsrétt að hlut í HS Orku

Stjórn Jarðvarma, samlagshlutafélag fjórtán lífeyrissjóða sem eiga þriðjungshlut í HS Orku, ákvað að nýta sér ekki forkaupsrétt sinn að 12,7 prósent hlut í orkufyrirtækinu, samkvæmt heimildum Markaðarins. Hafði Jarðvarmi frest til 5. desember síðastliðins til að stiga inn í sölu fagfjáfrestasjóðsins ORK á hlutum til svissneska fjárfestingarfélagins DC Renewable Energy og eignast þannig samtals um 46 prósent hlut í HS Orku. Gengið var frá kaupum DC Renewable Energy, sem er í eigu Bretans Edmunds Truell og hefur lengi unnið að



Davíð Rüdólfsson, stjórnarformaður Jarðvarma.

Því að koma á sæstreng á milli Íslands og Bretlands, í byrjun október. Kaupverðið, eins og aður hefur verið upplýst um í Markaðnum, getur numið allt að rúmlega níu milljörðum króna. Hluti greiðslunnar, eða um einn milljarður, er árangurstengdur afkomu HS Orku. Stærsti hluthafi HS Orku, kanadíska orkufyrirtækið Innergex, kannar nú sölu á tæplega 54 prósent hlut sínum í fyrirtækinu. Ráðgjafar Innergex við söluferlið eru kanadíski bankinn Bank of Montreal og íslenska ráðgjafarfyrirtækið Stöplar Advisory. – hae

13.12.2018

Það kom mér mjög á óvart að eigandi WOW air hefði komið til Icelandair með það fyrir augum að Icelandair keypti WOW miðað við yfirlýsingar hans síðustu ár, þar sem hann itrekað talaði um hvað Icelandair væri lélegt flugfélag.

Þjörgólfur Jóhannsson, fyrverandi forstjóri Icelandair Group.



Gleðileg jól og farsælt komandi ár

Endurskoðun | Bókhald | Skattur | Ráðgjöf

pwc

PwC | Sími 550 5300 | www.pwc.is

Reykjavík | Akureyri | Reykjanesbær | Húsavík | Selfoss | Hvolsvöllur | Vestmannaeyjar